

HUNGAROCONTROL CSOPORT

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK

a 2013. december 31-én végződő évre

a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint

Budapest, 2014. szeptember 30.

Vezérigazgató

TARTALOM

	Oldal(ak)
Független könyvvizsgálói jelentés	4-5
Konszolidált mérleg	6
Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás	7
Konszolidált kimutatás a saját tőke változásairól	8
Konszolidált cash-flow kimutatás	9
Kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz	10-88
1. Általános információ	10
1.1. A HungaroControl Csoport	10
1.2. Irányítás.....	10
2. Számviteli Politika.....	11
2.1. A beszámolóképzés alapja	11
2.2. A konszolidáció alapja.....	12
2.3. Devizaátváltások.....	12
2.4. Befektetések és egyéb pénzügyi eszközök	13
2.5. Pénzügyi instrumentumok minősítése és kivezetése	15
2.6. Fedezeti ügyletek	16
2.7. Pénzügyi eszközök értékvesztése	17
2.8. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	18
2.9. Vevőkövetelések.....	18
2.10. Készletek	19
2.11. Ingatlanok, gépek és berendezések	19
2.12. Immateriális javak.....	20
2.13. Eszközök értékvesztése.....	21
2.14. Lízingek	21
2.15. Szállítói és egyéb kötelezettségek	23
2.16. Céltartalékok	23
2.17. Hosszú távú munkavállalói kötelezettségek	23
2.18. Állami támogatások	24
2.19. Nyereségadók.....	24
2.20. Osztalékok	26
2.21. Bevételek elszámolása.....	26
2.22. Üzleti eredmény.....	27
2.23. Mérlegen kívüli tételek	27
3. Az IFRS-ek első alkalmazása	28
4. Jelentős számviteli becslések és feltételezések.....	36
4.1. Hosszú távú munkavállalói juttatások becsléséhez használt aktuáriusi feltételezések	36
4.2. Céltartalékok	36
4.3. Adózás	36
4.4. Tárgyi eszközök hasznos élettartama	37
5. Kibocsátott, de még nem hatályos standardok.....	38
6. Immateriális javak	40
7. Tárgyi eszközök.....	41
8. Befektetés közös vezetésű vállalatban.....	42
9. Egyéb hosszú lejáratú eszközök	44

HUNGAROCNTRAL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
2013. DECEMBER 31.

10.	Halasztott adó követelések.....	45
11.	Készletek.....	46
12.	Vevői követelések.....	46
13.	Egyéb forgóeszközök.....	49
14.	Követelések és kötelezettségek jövedelemadókból	50
15.	Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek.....	50
16.	Céltartalékok	51
17.	Munkavállalói juttatások.....	52
18.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	57
19.	Szállítói kötelezettség	58
20.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettség	59
21.	Árbevétel.....	61
22.	Személyi jellegű ráfordítások	62
23.	Anyagjellegű ráfordítások.....	63
24.	Egyéb bevételek (ráfordítások)	64
25.	Pénzügyi bevételek (ráfordítások)	67
26.	Nyereségadók.....	67
27.	Cash flow fedezeti ügyletek.....	68
28.	Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók	70
29.	Kötelezettségvállalások, függő kötelezettségek és követelések.....	73
30.	Pénzügyi kockázatok kezelése	75
31.	Tőkekockázat kezelése.....	87
32.	Mérlegfordulónap utáni lényeges események.....	88

Ernst & Young Kft.
Ernst & Young Ltd.
H-1132 Budapest Váci út 20.
1399 Budapest 62. Pf.632, Hungary

Tel: +36 1 451 8100
Fax: +36 1 451 8199
www.ey.com/hu
Cg. 01-09-267553

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A HungaroControl Zrt tulajdonosa részére

Jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatásokról

Elvégeztük a HungaroControl Zrt mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, mely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2012 és 2013. december 31-i fordulónapokra készített konszolidált mérlegből, az ezen időpontokkal végződő évekre vonatkozó konszolidált átfogó jövedelemkimutatásból, konszolidált kimutatásból a saját tőke változásairól és konszolidált cash flow kimutatásból, valamint a kiegészítő megjegyzésekből állnak.

A vezetés felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal - ahogyan azokat az EU befogadta - összhangban történő elkészítéséért és valós bemutatásáért, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításoktól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelősségünk a konszolidált pénzügyi kimutatások véleményezése könyvvizsgálatunk alapján. Könyvvizsgálatunkat a nemzetközi könyvvizsgálói standardokkal összhangban hajtottuk végre. Ezek a standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk az etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és hajtsuk végre, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások mentesek-e a lényeges hibás állításoktól.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni a konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások - beleértve a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatainak felmérését is - a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a konszolidált pénzügyi kimutatások gazdálkodó egység általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollok azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a gazdálkodó egység belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja az alkalmazott számviteli politikák megfelelőségének és a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűségének, valamint a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó prezentálásának értékelését.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Vélemény

Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások minden lényeges szempontból megbízható és valós képet adnak a HungaroControl Zrt társaság 2012 és 2013. december 31-én fennálló pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő évre vonatkozó pénzügyi teljesítményéről és cash flow-iról, összhangban a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal - ahogyan azokat az EU befogadta.

Egyéb ügyek

A Társaság a Magyar Számviteli törvénynek és a Magyarországon általánosan elfogadott számviteli elveknek megfelelő pénzügyi kimutatásokat is készített és mi könyvvizsgáló jelentést bocsátottunk ki azon pénzügyi kimutatásokról.

A Társaság abból a célból készítette a konszolidált pénzügyi kimutatásait, hogy megfeleljen az Európai Parlament és a Tanács 2004/550. (2004. március 10) számú rendeletének. A könyvvizsgálói véleményünk kizárólag ezzel a céllal készült, és más célokra nem használható fel.

Bartha Zsuzsanna
Budapest, 2014. szeptember 30.
Ernst & Young Budapest

Jelen könyvvizsgálói jelentést megfelelően aláírva, papír alapon is kibocsátottuk.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT MÉRLEG

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	Kiegészítő megjegyzések	2013.12.31	2012.12.31	2012.01.01
		ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF
Immateriális javak	6	6 121 060	6 075 454	5 251 609
Tárgyi eszközök	7	10 617 345	11 015 041	8 651 822
Befektetések közös vezetésű vállalkozásban	8	28 508	18 433	12 853
Befektetett pénzügyi eszközök		28 620	28 762	16 205
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	9	415 779	413 934	412 150
Halasztott adó követelések	10	137 731	109 244	447 896
Összes befektetett eszköz		17 349 043	17 660 868	14 792 535
Készletek	11	27 807	28 121	35 312
Vevőkövetelések	12	4 883 358	4 839 488	4 535 003
Egyéb forgóeszközök	13	2 282 301	2 607 862	2 840 142
Előre fizetett tárgyévi adók	14	9 876	369 767	78 371
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	15	15 212 458	10 238 400	13 590 122
Összes forgóeszköz		22 415 800	18 083 638	21 078 950
ÖSSZES ESZKÖZ		39 764 843	35 744 506	35 871 485
Jegyzett tőke	1	20 201 600	20 201 600	20 201 600
Tartalékok		6 807 677	6 100 345	4 614 085
Részvényesekre jutó saját tőke		27 009 277	26 301 945	24 815 685
Céltartalékok várható kötelezettségekre - hosszú távú	16	13 987	25 051	159 820
Hosszú távú munkavállalói juttatások	17	2 624 903	2 338 865	1 666 522
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	18	2 961 546	1 887 282	2 084 510
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		5 600 436	4 251 198	3 910 852
Szállítói tartozások	19	2 093 094	1 287 884	2 611 609
Céltartalékok várható kötelezettségekre - rövid távú	16	56 153	226 294	634 664
Rövid távú munkavállalói juttatások	17	2 194 555	1 238 508	899 320
Fizetendő tárgyévi adók	14	116 607	32 169	80 670
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	20	2 694 721	2 406 508	2 918 685
Összes rövid lejáratú kötelezettség		7 155 130	5 191 363	7 144 948
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG		12 755 566	9 442 561	11 055 800
ÖSSZES TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉG		39 764 843	35 744 506	35 871 485

A kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezi.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS
2013. DECEMBER 31.
(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	Kiegészítő megjegyzések	2013.12.31 ezer HUF	2012.12.31 ezer HUF
Légiforgalmi irányítás árbevétele	21	30 231 075	29 052 495
Egyéb tevékenység árbevétele	21	116 234	70 556
Összes árbevétel		30 347 309	29 123 051
Személyi jellegű ráfordítások	22	16 709 404	15 394 220
Anyagi jellegű ráfordítások	23	8 585 389	8 306 300
Értékcsökkenés, a amortizáció és értékvesztés	6, 7	3 139 545	2 748 505
Egyéb bevételek / ráfordítások (-)	24	597 943	457 222
Működési költség		27 836 395	25 991 803
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE		2 510 914	3 131 248
Pénzügyi bevételek / ráfordítások (-)	25	565 195	1 254 523
Nyereség pénzügyi tevékenységből		565 195	1 254 523
Részese és közös vezetőségű vállalkozások nyereségéből / veszteségéből	8	10 075	5 580
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY		3 086 184	4 391 351
Eredményt terhelő adók	26	1 027 849	1 354 764
IDŐSZAK EREDMÉNYE		2 058 335	3 036 587
Részvényesek részesedése az eredményből		2 058 335	3 036 587
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEM			
Eredménykimutatásba jövőben visszaforduló tételek			
Nyereség/ veszteség (-) cash flow fedezeti ügyleteken	27, 30	186 884	-174 511
Adóhatás	10	-30 627	30 627
Eredménykimutatásba nem visszaforduló tételek			
Aktuáriusi nyereség/ veszteség (-)	17	-8 806	-492 957
Adóhatás	10	1 546	86 514
Egyéb átfogó jövedelem, adóhatással		148 997	-550 327
ÁTFOGÓ JÖVEDELEM ÖSSZESEN		2 207 332	2 486 260
Részvényesek részesedése az átfogó jövedelemből		2 207 332	2 486 260

A kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezi.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT KIMUTATÁS A SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSÁIRÓL

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	Kiegészítő megjegyzések	Jegyzett tőke	Eredménytartalék	Értékelési tartalék	Tartalékok összesen	Tulajdonosok részesedése az eredményből	Részvényesekre jutó tőke	Összesen
		ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF
Nyitó egyenleg, 2012. január 1.		20 201 600	2 071 936	-116 393	1 955 543	100%	22 157 143	22 157 143
IFRS-re való áttérés - változások a tőkében	3	0	2 542 149	116 393	2 658 542	100%	2 658 542	2 658 542
Áttérés utáni nyitó egyenleg, 2012. január 1.		20 201 600	4 614 085	0	4 614 085	100%	24 815 685	24 815 685
Egyéb átfogó eredményben elszámolt tranzakciók	10, 17	0	0	-550 327	-550 327	100%	-550 327	-550 327
2012-es év eredménye		0	3 036 587	0	3 036 587	100%	3 036 587	3 036 587
Átfogó jövedelem összesen		0	3 036 587	-550 327	2 486 260	100%	2 486 260	2 486 260
Osztalékok		0	-1 000 000	0	-1 000 000	100%	-1 000 000	-1 000 000
Záró egyenleg, 2012. december 31.		20 201 600	6 650 672	-550 327	6 100 345	100%	26 301 945	26 301 945
Egyéb átfogó eredményben elszámolt tranzakciók	10, 17	0	0	148 997	148 997	100%	148 997	148 997
2013-as év eredménye		0	2 058 335	0	2 058 335	100%	2 058 335	2 058 335
Átfogó jövedelem összesen		0	2 058 335	148 997	2 207 332	100%	2 207 332	2 207 332
Osztalékok		0	-1 500 000	0	-1 500 000	100%	-1 500 000	-1 500 000
Záró egyenleg, 2013. december 31.		20 201 600	7 209 007	-401 330	6 807 677	100%	27 009 277	27 009 277

A kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezi.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT CASH-FLOW KIMUTATÁS

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	2013. december 31.	2012. december 31.
	ezer HUF	ezer HUF
Üzleti tevékenység		
Adózás előtti eredmény	3 086 184	4 391 351
Értékcsökkenés és amortizáció	3 117 551	2 714 492
Tárgyi eszközök, immateriális javak eladásának eredménye (nyereség)/veszteség	100	-1 814
Tárgyi eszközök selejtezése, értékvesztése	21 994	34 013
Céltartalékok (csökkenése)/növekedése	-181 205	-543 139
Kamatbevételek	-772 212	-966 378
Követelésekre elszámolt értékvesztés növekedése	56 242	153 679
Közös vezetésű vállalatok eredményéből való részesedés (nyereség)/veszteség	-10 075	-5 580
Nem realizált árfolyamkülönbözetek (nyereség)/veszteség	23 840	-143 936
Összesen	2 256 235	1 241 337
Működő tőke változásai		
Vevők és egyéb követelések csökkenése/(növekedése)	485 112	-393 231
Készletek csökkenése	314	7 191
Szállítók és egyéb kötelezettségek növekedése/(csökkenése)	2 636 951	-232 631
Fizetett nyereségadó	-691 147	-1 229 294
Összesen	2 431 230	-1 847 965
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow	7 773 649	3 784 723
Befektetési tevékenység		
Tárgyi eszközök, immateriális javak beszerzése	-2 019 178	-7 225 434
Tárgyi eszközök, immateriális javak eladásából származó bevétel	-100	1 814
Befektetett pénzügyi eszközök megszerzésére fordított pénzeszköz	-1 703	-14 341
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	722 213	1 090 032
Befektetési tevékenységre felhasznált nettó cash-flow	-1 298 768	-6 147 929
Pénzügyi tevékenység		
Fizetett osztalék	-1 500 000	-1 000 000
Pénzügyi tevékenységre felhasznált nettó cash-flow	-1 500 000	-1 000 000
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek növekedése/(csökkenése)	4 974 881	-3 363 206
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek év elején	10 238 400	13 590 122
Árfolyamváltozás hatása a külföldi pénznemben tartott egyenlegekre	-823	11 484
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek év végén	15 212 458	10 238 400

A kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezi.

1. Általános információ

1.1. A HungaroControl Csoport

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. (a "Társaság" vagy "HungaroControl") közös vezetésű vállalatával, az Entry Point Central Kft-vel („EPC Kft.”) együtt alkotja a HungaroControl csoportot ("a Csoport").

A HungaroControl és közös vezetésű vállalata a magyar jog szerint bejegyzett gazdasági társaságok. A HungaroControl cégjegyzék száma: Cg. 01-10-045570. A Társaság székhelye: H-1185 Budapest, Igló u. 33-35., Magyarország. Honlapja: www.hungarocontrol.hu.

A HungaroControl alapítása 2006. november 22-én történt. A Társaság jegyzett tőkéje (jóváhagyott és teljesen befizetett) 20.201.600 ezer HUF, amely 20.200 darab "A" jelű, 1.000.000 HUF névértékű és 16 darab "B" jelű, 100.000 HUF névértékű részvényekből áll.

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. a magyar légtérben légiforgalmi szolgáltatások nyújtására és a légiforgalmi szakszemélyzet képzésére jogszabályban kijelölt szervezet. Mint integrált légiforgalmi szolgáltató, küldetése a biztonságos és megbízható léginavigációs szolgáltatás hatékony, környezettudatos, ügyfélközpontú és részrehajlásmentes biztosítása a kijelölt légterekben: Magyarország légtérben az átrepülő forgalom tekintetében, valamint terminálirányítás a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren. A Társaság részvényese a Magyar Állam, az alapítói és tulajdonosi jogok gyakorlója a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. A Társaság kötelezően ellátandó tevékenységeit a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény tartalmazza.

A Csoport átlagos alkalmazotti létszáma 2013-ban 715,4 fő volt (2012-ben: 683 fő).

1.2. Irányítás

A HungaroControl 100%-ban a Magyar Állam tulajdonában van. Az alapítói és tulajdonosi jogok gyakorlója a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. A Társaság vezérigazgatója Szepessy Kornél.

A Társaság tevékenységét hat tagú Felügyelőbizottság felügyeli, a Testület tagjai közül négyen tulajdonosi, ketten pedig munkavállalói képviselők.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2. Számviteli Politika

2.1. A beszámolóképzés alapja

A Csoport konszolidált éves beszámolója az Európai Unió (EU) által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (továbbiakban „IFRS”) és a Standard Értelmezési Bizottság értelmezéseivel (továbbiakban “IFRIC”) összhangban készült. Így jelen éves beszámoló összhangban van az Európai Bizottság Nemzetközi Számviteli Standardok Rendeletének 4-es cikkével és az Európai Parlament és Tanács 550/2004/EK rendeletének 12-es cikkével.

A Társaság 2012. december 31-ig minden periódusra vonatkozóan, beleértve az ezzel végződő évet is, a Magyar Számviteli Törvénnyel (továbbiakban „magyar GAAP”) összhangban készítette éves beszámolóját.

Az itt bemutatott, 2013. december 31-re készült pénzügyi kimutatások az elsők, amelyeket a Csoport az IFRS-ekkel összhangban készített. A 3-as számú megjegyzés tartalmaz információkat arra vonatkozóan, hogy a Csoport hogyan alkalmazta a standardokat.

A konszolidált éves beszámoló a bekerülési érték és a vállalkozás folytatásának elvei alapján készült. A konszolidált éves beszámoló ezer forintban (HUF) kerül bemutatásra, mivel a forint a Csoport elsődleges működési környezetének pénzneme. Minden értéket a legközelebbi ezer forintra kerekítünk, kivéve, ha azt másképp jelezzük.

Az IFRS szerinti beszámoló elkészítése kritikus számviteli becslések megtételét, valamint vezetői döntések meghozatalát követeli meg a Csoport számviteli politikájának alkalmazása során.

A magas szintű döntéseket igénylő, illetve kiemelten összetett területeket, továbbá a konszolidált éves beszámoló szempontjából jelentősnek minősülő feltételezéseket és becsléseket a 4. megjegyzés mutatja be.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.2. A konszolidáció alapja

A konszolidált éves beszámoló a HungaroControl és közös vezetésű vállalatának, az Entry Point Central Kft-nek (EPC Kft.) összevont adatait tartalmazza. Az EPC Kft. légitforgalmi irányítói képzési feladatok ellátására jött létre. Az EPC Kft-t a svéd Entry Point North AB és a HungaroControl Zrt. közösen irányítják, a jegyzett tőkének pedig 51%, illetve 49%-val rendelkeznek. A tagokat megillető szavazati jog mértéke megegyezik a tulajdonosi részarány mértékével. A tagoknak joguk van az EPC Kft. nettó eszközeihez. A főbb, irányítást befolyásoló politikák meghozatalához a tagok egyhangú döntése szükséges. Kivételt képez az ügyvezető igazgató megválasztása, ahol a HungaroControlnak elsőbbségi joga van. Mindezek alapján az EPC Kft. közös vezetésű vállalatként került besorolásra és éves beszámolója tőke módszerrel kerül konszolidálásra.

Az alábbi tábla az EPC Kft. adatait mutatja 2011-2013-ra:

Közös vezetésű vállalat	Alapítás dátuma	Jegyzett tőke (ezer forintban)	Tulajdonosi struktúra
Entry Point Central Kft.	2011. május 26.	1 000	HungaroControl 49% - Entry Point North 51%

EPC Kft. Magyarországon bejegyzett társaság, könyveit Magyar Forintban vezeti.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS-ben alkalmazott értékelési és jelentési elveknek megfelelően készült.

A konszolidált éves beszámoló a hasonló körülmények közötti, hasonló ügyletekre és eseményekre egységes számviteli politika alkalmazásával készült. A vállalatközi ügyletek, egyenlegek és a társaságok közötti ügyletek nem realizált eredményei kiszűrésre kerültek. A közös vezetésű vállalat által alkalmazott számviteli politikák Csoport által alkalmazott alapelvekkel való összhangja biztosított.

2.3. Devizaátváltások

Funkcionális pénznem és a jelentés pénzneme:

A Csoport tagjainak pénzügyi beszámolóiban az adatok az adott társaság elsődleges működési környezetének pénznemében („funkcionális pénznem”) szerepelnek, ami a Magyar Forint (HUF). A konszolidált éves beszámolóban az adatok ezer HUF-ban szerepelnek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Tranzakciók és egyenlegek:

A külföldi devizában történt ügyletek a tranzakció vagy az értékelés napján érvényes árfolyamon kerülnek átszámításra a funkcionális pénznemre. Az ilyen tranzakciók elszámolásakor keletkező, illetve a devizában nyilvántartott pénzügyi eszközök és kötelezettségek év végén esedékes átértékeléséből származó árfolyamveszteség és árfolyamnyereség az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

2.4. Befektetések és egyéb pénzügyi eszközök

Az IAS 39 hatálya alá tartozó pénzügyi eszközök az alábbi kategóriákba kerülhetnek besorolásra: „eredménnyel szemben valós értéken elszámolt” pénzügyi eszközök, „lejáratig tartandó befektetések”, „értékesíthető pénzügyi eszközök”, valamint „kölcsonök és követelések”.

A pénzügyi eszközök kezdeti elszámolásakor azok valós értékükön kerülnek értékelésre, illetve nem az eredménykimutatással szemben elszámolt valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében a közvetlenül azok beszerzéséhez kapcsolódó tranzakciós költségek is részei a bekerülési értéknek. A Csoport azt, hogy egy megállapodás tartalmaz-e beágyazott derivatívát, akkor vizsgálja, amikor először a megállapodás részese lesz. A befektetések és egyéb pénzügyi eszközök megszerzése és értékesítése a teljesítés napján kerül elszámolásra, amely dátum megegyezik az eszköz partner részére történő átadásának dátumával. A besorolás a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ, és azt az első elszámoláskor kell végrehajtani. A pénzügyi eszközök tartalmazzák a pénzeszközöket és rövid lejáratú bankbetéteket; vevői követeléseket és egyéb követeléseket; valamint a derivatív pénzügyi instrumentumokat.

Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök közé a kereskedési céllal tartott és a bekerüléskor idesorolt pénzügyi eszközök tartoznak.

Egy pénzügyi eszköz akkor minősíthető kereskedési céllal tartottnak, amennyiben azt rövid távú értékesítési céllal szereztek be. A származékos termékeket is kereskedési célúnak kell tekinteni, kivéve, ha azok hatékony fedezeti instrumentumnak vagy pénzügyi garancia szerződésnek minősülnek. Az egyéb befektetések kereskedési céllal megszerzett befektetések, így azok nem minősíthetők kapcsolt vállalkozásnak. A kereskedési célú befektetésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások elszámolása az eredménykimutatásban a pénzügyi bevételekkel vagy ráfordításokkal szemben történik.

Egy pénzügyi eszköz bekerüléskor, az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt eszközök közé a következő feltételek fennállása esetén sorolható: (i) ha az eszköz ilyen besorolása megszünteti vagy lényegesen csökkenti annak valószínűségét, hogy az adott pénzügyi eszköz értékelése, illetve a kapcsolódó bevételek és ráfordítások eltérő módon történő kezelése nem megfelelő bemutatást eredményezne (ii) az eszköz egy olyan eszközcsoporthoz tartozik, melynek kezelése és teljesítményértékelése egy dokumentált kockázatkezelési stratégiával

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

összhangban valós érték alapon történik (iii) a pénzügyi eszköz olyan beágyazott származékos terméket tartalmaz, melyet elkülönítetten kell kimutatni.

Ezen pénzügyi eszközök rövid lejáratúként kerülnek kezelésre, kivéve, amelyek a mérlegfordulónapot követő 12 hónapon túl rendeződnek és elsődlegesen nem kereskedési célt szolgálnak. Az ilyen instrumentumokra vonatkozó beszerzések a hosszú lejáratú eszközök közé kerülnek besorolásra. Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök nem sorolhatóak át utólagosan más kategóriába. 2013., 2012. és 2011. december 31-én a Csoportnak nem voltak eredménykimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszköznek minősített eszközei.

Lejáratig tartott befektetések

A lejáratig tartott befektetések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel és fix lejáratral bíró, nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket a Csoport szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A bekerülést követően a lejáratig tartott befektetések amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Az amortizált bekerülési érték az eszköz bekerüléskor meghatározott értéke csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az eredeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatláb módszer szerint megállapított halmozott amortizációjával és csökkentve az esetleges értékvesztéssel. A számítás minden olyan díjat és tételt tartalmaz, melyet a szerződő felek egymástól kapnak vagy egymásnak fizetnek és az effektív kamatláb részét képezik, továbbá a tranzakciós költségeket és minden egyéb prémiumot és diszkontot. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott befektetésekkel kapcsolatos bevételek és ráfordítások a konszolidált eredménykimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során.

Ezen a soron a Társaság döntésének értelmében csak azokat az értékpapírokat mutatja ki, amelyek a megvásárlás dátumától számított, legalább három hónapon túli lejáratral rendelkeznek, illetve a Csoport szándékozik és képes azokat a lejáratig megtartani.

Adott kölcsönök és követelések

Az adott kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket aktív piacon nem jegyeznek. Megszerzést követően az adott kölcsönök és követelések az effektív kamatláb módszer alapján meghatározott, esetleges értékvesztéssel csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra. Az amortizált bekerülési érték meghatározása megszerzéskori diszkontok, illetve prémiumok, az effektív kamatláb részét képező díjak és a tranzakciós költségek figyelembe vételével történik. Az adott kölcsönökhöz és követelésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások az adott kölcsön és követelés kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban.

A következő mérleg tételek minősülnek adott kölcsönöknek és követeléseknek: tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, adott kölcsönök, követelések, vevők, egyéb rövid

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

lejáratú követelések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, készpénz és pénzeszköz egyenértékesek.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Az értékesíthető pénzügyi eszközök azok a nem származékos pénzügyi eszközök, melyet értékesíthetőnek minősítettek és nem tartoznak a fenti három pénzügyi eszköz kategória egyikébe sem. Megszerzést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek értékelésre, a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem valós érték értékelési tartalék kategóriájában történő elszámolásával. A befektetés kivezetésekor vagy értékvesztésekor az addig elszámolt, egyéb átfogó jövedelemkimutatásban kimutatott halmozott nyereség és veszteség az eredménykimutatásba kerül átvezetésre.

A bekerülést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök az aktuális piaci körülmények és az alapján kerülnek értékelésre, hogy a menedzsment az adott eszközt tartási vagy nyereségszerzés céljából szerezte be. Kivételes esetekben, amikor az eredeti feltételek nem állnak fenn, a Csoport élhet az adott eszköznek a Társaság által keletkeztetett kölcsönök és követelések, vagy a lejáratig tartandó befektetések közé való átsorolásáról, amennyiben a vonatkozó IFRS erre lehetőséget ad.

Valós érték

Azon befektetések valós értékének meghatározása, amelyekkel szervezett pénzügyi piacokon aktív kereskedés folyik a, a mérleg fordulónapján érvényes, tranzakciós költségek levonása nélküli záró piaci jegyzésár alapul vételével történik. A piacon jegyzett árral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értéke, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramok meghatározása alapján történik.

2.5. Pénzügyi instrumentumok minősítése és kivezetése

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a konszolidált mérlegben a pénzeszközök, értékpapírok, vevő és egyéb követelések, szállító és egyéb kötelezettségek, hosszú lejáratú követelések. Ezen tételek értékelése során alkalmazott elveket jelen számviteli politika vonatkozó jegyzetei tartalmazzák.

A pénzügyi instrumentumok (beleértve az összetett pénzügyi instrumentumokat) az alapul szolgáló szerződéses kötelezettségek valós tartalma alapján válnak eszköz-, forrás- vagy tőkeelemmé. A kötelezettségek közé sorolt pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó kamatok, osztalékok, nyereségek és veszteségek felmerüléskor az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra.

A saját tőke elemeit képező pénzügyi instrumentumok tulajdonosainak nyújtott juttatások a saját tőkével szemben kerülnek elszámolásra. A pénzügyi instrumentumok csak abban az esetben kerülnek elszámolásra egymással szemben (nettósítás), ha a Társaságnak ahhoz törvényes joga

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

van, továbbá, ha feltett szándéka, hogy az érintett eszközt és forrást nettó módon vagy egyidejűleg rendezi.

A pénzügyi instrumentumok kivezetése akkor történik meg, amikor a Csoport már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásának, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független, harmadik fél részére történő átadásának időpontja.

Amikor a Csoport nem adja át, és nem is tartja meg a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó összes kockázatot és hozamot, de megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, abban az esetben a keletkezett hozamot eszközként, a kockázatból eredő lehetséges pénzkirámlásokat pedig kötelezettségként kell állományba venni.

A Csoport nem sorolta át a fenti kategóriák között egyik pénzügyi eszközét vagy kötelezettségét sem.

2.6. Fedezeti ügyletek

A fedezeti elszámolás szempontjából az ügyletek a következő kategóriákba sorolhatók: valós érték fedezeti ügyletek, cash flow fedezeti ügyletek, nettó külföldi befektetésre vonatkozó fedezeti ügyletek.

A Csoport cash flow fedezeti ügyleteket köt. Egy biztos elkötelezettség devizakockázatának fedezete cash flow fedezeti ügyletként kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet megkötésekor a Csoport formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Csoport a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, valamint az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljait és stratégiáját. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitettség ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan nagyon hatékonyak lesznek a valós érték - vagy a pénzáramváltozások ellentételezésének elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy a beszámolási időszak egész ideje alatt ténylegesen nagyon hatékonyak voltak-e.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik: a cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitettségnek a fedezése, amely egy mérlegben szereplő eszközzel vagy kötelezettséggel, vagy egy nagy valószínűséggel előre jelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdonítható, és amely érintheti az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra, mint pénzügyi bevétel vagy ráfordítás.

Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket akkor kell az eredménykimutatásban figyelembe venni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol, például, amikor a fedezett pénzügyi bevétel vagy ráfordítás elszámolásra kerül, vagy az előre jelzett eladás vagy

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

vásárlás megtörténik. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket át kell sorolni az eredménybe. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserélés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül, vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegek az egyéb átfogó jövedelemben maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az eredménybe.

2.7. Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport minden mérlegfordulónapon értékvesztés-vizsgálatot végez a pénzügyi eszközökre, illetve azok csoportjaira vonatkozóan. A pénzügyi eszközök illetve a pénzügyi eszközök csoportjára vonatkozóan értékvesztés kerül elszámolásra, ha az értékvesztés fennállására egyértelmű bizonyíték létezik, amely lényegesen befolyásolja a pénzügyi eszköz vagy az eszközök csoportjának várható jövőbeli pénzáramait.

Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök

Amennyiben egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott hitel vagy követelés esetében objektíven bizonyítottá válik az értékvesztés elszámolásának szükségessége, az értékvesztés összege megegyezik az eszköz könyv szerinti értékének és a becsült jövőbeli pénzáramok (kivéve a jövőben várhatóan meg nem térülő hitelezési veszteségeket) eszköz bekerülésekor kalkulált effektív kamatlábbal diszkontált nettó jelenértékének különbözetével. Az értékvesztés összege az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A Csoport először az értékvesztés elszámolásának szükségességét vizsgálja, melynek megállapítása az egyedileg jelentős értékű eszközök esetében tételesen, az egyedileg nem jelentős értékű eszközök esetében pedig egyedileg vagy csoportosan történik.

Amennyiben az egyedi értékelés során megállapításra kerül, hogy nincs objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására, függetlenül attól, hogy az eszköz jelentős értékű vagy sem, és az adott eszköz egy azonos hitelezési kockázattal rendelkező eszközcsoport részét képezi, az értékvesztés az eszközcsoport vonatkozásában is vizsgálatra kerül. Az egyedileg értékelt eszközök, amelyek vonatkozásában értékvesztés vagy annak további elszámolása megállapításra került, nem tartoznak a csoportosan értékelt eszközök körébe.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken, és a csökkenés az értékvesztés elszámolását követő időszakban bekövetkezett eseményből származik, a korábban elszámolt értékvesztés visszaírandó. Az eredménykimutatásban elszámolt értékvesztés visszaírását olyan mértékig lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszaírás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Ha egy értékesíthető eszköz esetében értékvesztés elszámolására kerül sor, az eszköz (a tőketörlesztéseket és a halmozott amortizáció hatását is tartalmazó) könyv szerinti értéke és aktuális valós értéke közötti különbözetnek a korábban az eredményben elszámolt értékvesztéssel csökkentett összege, az egyéb átfogó jövedelemből az eredménykimutatásba kerül átvezetésre. Értékesíthető pénzügyi eszköznek minősített tőkeinstrumentumok esetében, az értékvesztés visszaírása nem az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, hanem az egyéb átfogó jövedelemben. A kölcsönkövetelésre vonatkozó értékvesztés visszaírása abban az esetben kerül az eredménykimutatásban elszámolásra, ha az instrumentum valós értékének növekedése egyértelműen az értékvesztés eredményben történő elszámolását követő időszak eseményéből fakad.

2.8. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek

A pénzeszközök a készpénzt és bankbetéteket foglalják magukban. A pénzeszköz egyenértékesek olyan rövid távú, a beszerzéstől számított három hónapnál nem hosszabb lejáratú, magas likviditású befektetési formák, amelyek minimális értékváltozási kockázatot hordoznak, és azonnal pénzeszközökre konvertálhatók.

2.9. Vevőkövetelések

A vevőkövetelések és egyéb követelések bekerüléskor valós értéken kerülnek elszámolásra, mely értéket utóbb amortizált bekerülési értékre korrigálunk, a tényleges kamat módszer felhasználásával, csökkentve az értékvesztésként megképzett összeggel. Az értékvesztés megállapítására olyan objektív bizonyíték alapján kerül sor (például fizetéképtelenség valószínűsége vagy az adós jelentős pénzügyi nehézségei, pénzbehajtás historikus adatai a késedelmes fizetésre), amely arra enged következtetni, hogy a Csoport nem lesz képes a teljes, a számla eredeti feltételeinek megfelelő összeget behajtani.

A légitársaságtól származó vevőköveteléseket az EUROCONTROL Központi Útvonaldíj Irodája (CRCO) kezeli és hajtja be. A légtérhasználók aktív és nem aktív kategóriákba kerülnek besorolásra. A légtérhasználókról szerzett információk alapján a Csoport 50%-os értékvesztést számol el az aktív vevőkkel szemben fennálló kétes követelésekre; az inaktív vevőkkel szemben fennállóakra pedig 75%-ot. 100%-ban értékvesztést képez, amennyiben biztos információ áll rendelkezésre, miszerint az adós tartozását a jövőben nem akarja rendezni, vagy arra nem képes.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.10. Készletek

A készletek a bekerülési és a realizálható érték közül az alacsonyabbikon kerülnek kimutatásra, figyelembe véve a lassan mozgó és felesleges tételek leírását. A realizálható érték megegyezik az értékesítés következtében várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett piaci értékkel. A vásárolt áruk értéke elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. Az elfekvő, fel nem használható készletek teljesen leírásra kerülnek. A tartalék alkatrészek, készlenléti és szerviz tevékenységhez használt berendezések készletként kerülnek kimutatásra és felhasználáskor az eredménykimutatáson keresztül számolandóak el. A tárgyi eszközök definíciójának megfelelően a jelentős tartalék alkatrészeket, készlenléti és szerviz tevékenységhez használt berendezéseket viszont a Csoport tárgyi eszközként mutatja ki, amennyiben azokat várhatóan több mint egy időszak során fogja használni.

Hasonlóan, ha valamely tartalékalkatrész, szerviz tevékenységhez használt berendezés várhatóan egy tárgyi eszközhöz kapcsolódóan kerül felhasználásra, azok a tárgyi eszközök részeként kerülnek elszámolásra. A Csoport műszaki osztályok bevonásával állapítja meg, hogy valamely tartalékalkatrész készletek vagy tárgyi eszközök közé sorolandó. Tipikusan a radar eszközökhöz kapcsolódó tartalékalkatrészeket minősíti a Csoport tárgyi eszköznek és mutatja be ezeket a tárgyi eszközök között.

2.11. Ingatlanok, gépek és berendezések

Az ingatlanok, gépek és berendezések a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Értékesítéskor és felszámolásakor az eszközök bruttó értéke és halmozott értékcsökkenése kivezetésre kerül a könyvekből, a felmerülő nyereség vagy veszteség a konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket tartalmazza.

A költségekre vonatkozó becslések változása módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint a karbantartás vagy javítás, általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra felmerülésükkkel egy időben.

A beruházások között a folyamatban lévő beszerzések és előállítások szerepelnek bekerülési értéken, ami a beszerzési költségeket és a közvetlen önköltségeket foglalja magában. A beruházásokra értékcsökkenés csak az eszköz üzembe helyezését követően kerül elszámolásra.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik az eszköz becsült hasznos élettartama során.

Az értékcsökkenés általános szabályai a következők:

Eszköz típusa	Értékcsökkenés
Befejezetlen beruházások	nem értékcsökkentett
Telkek	nem értékcsökkentett
Épületek	2.5 %
Egyéb felépítmények	2.5 %
Idegen tulajdonú ingatlanon végzett beruházások	6.0 %
Műszaki gépek és berendezések	14.5 %
Számítástechnikai berendezés	33.0 %
Telekommunikációs eszközök	14.5 %
Bútorok	10%

A hasznos élettartam és az értékcsökkenési módszer rendszeresen felülvizsgálatra kerül annak biztosítása érdekében, hogy az értékcsökkenés módszere és az elszámolás időszaka a tárgyi eszközökből várható gazdasági haszon feltételezett alakulásával összhangban legyen.

A Csoport maradványértéket állapít meg, ha az eszköz várható hasznos élettartama rövidebb, mint az műszaki szempontból lehetséges lenne, és amennyiben az eszköz értékesítéséből bevétel várható az eszköz hasznos élettartamának végén. A maradványérték nem kerül értékcsökkenésre.

2.12. Immateriális javak

A Csoport az immateriális javakat megszerzéskor bekerülési értéken mutatja be. Az immateriális javak akkor kerülnek bemutatásra, ha valószínű, hogy az eszközhöz kapcsolódó jövőbeli gazdasági hasznok befolyanak, és az eszköz költsége megbízhatóan megállapítható.

Az immateriális javakat bekerülési értéken, a halmozott értékcsökkenés és az esetleges halmozott értékvesztés levonásával tartjuk nyilván. Az immateriális javak értékcsökkenése lineáris módszerrel, a hasznos élettartamra vonatkozó legjobb becslés alapján kerül megállapításra. A leírási időszak és a leírási módszer felülvizsgálatára évente, a pénzügyi év végén kerül sor.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik az eszköz becsült hasznos élettartama során.

Az értékcsökkenés általános szabályai a következők:

Eszköz típusa	Amortizáció
Főtevékenységhez kapcsolódó licenzek	16.67% - 20%
Egyéb tevékenységhez kapcsolódó licenzek	33%
Főtevékenységhez kapcsolódó szoftverek	20%
Egyéb tevékenységhez kapcsolódó szoftverek	33%

2.13. Eszközök értékvesztése

Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, a tárgyi eszközök és az immateriális javak értékvesztése felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a különbözetet értékvesztésként kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és az eladási költségekkel csökkentett piaci értéke közül a magasabb. Az értékvesztés elszámolásának szükségessége az eszközök legkisebb olyan csoportjára kerül megállapításra, amelyekből elkülöníthetően azonosítható cash flowk várhatóak (pénztermelő egységek). Amennyiben egy elszámolt értékvesztés visszairására kerül, az eszköz könyv szerinti értéke (pénztermelő egységek) kerül növelésre, de csak olyan mértékig, hogy az eszköz könyv szerinti értéke nem haladja meg az eszköz értékcsökkenéssel csökkentett azon könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

2.14. Lízingek

Annak megállapítása, hogy egy szerződés - annak kezdetén - lízing, illetve lízing elemet tartalmaz, attól függ, hogy a megállapodás teljesítése egy meghatározott eszköz használatához kötött-e, illetve sor kerül-e az eszköz használati jogának átengedésére. A kezdeti minősítés megváltoztatására csak a következő esetekben kerülhet sor:

- változás történik a szerződéses feltételekben, kivéve a megállapodás megújítását vagy meghosszabbítását;
- a megállapodás megújításra vagy meghosszabbításra kerül, kivéve, ha a megújítás vagy meghosszabbítás az eredeti megállapodásban is benne foglaltatott;
- változás történik annak meghatározásában, hogy a megállapodás teljesítése egy meghatározott eszköztől függ; vagy
- az eszközben jelentős változás történik.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Amennyiben a szerződés tartalma újraértékelésre kerül, a lízing elszámolás abban az időpontban kezdődik el, vagy szűnik meg, amikor az újraértékelés történik az (a), (c) vagy (d) esetben, illetve a (b) esetben a megújítás vagy meghosszabbítás időpontjában.

A Csoport mint lízingbevevő:

A pénzügyi lízingeket, ahol a Csoport a tulajdonjoggal járó összes előnyt és kockázatot viseli, az eszköz piaci értékén, vagy ha az alacsonyabb, a jövőbeni minimum lízingkifizetések becsült jelenértékén aktiváljuk. A lízingdíjfizetések megbontásra kerülnek a kötelezettségek csökkenése és a pénzügyi ráfordítások között úgy, hogy állandó nagyságú kamatláb jusson a pénzügyi lízingkötelezettségre. A pénzügyi ráfordítást az eredménykimutatásban számoljuk el.

A pénzügyi lízingszerződések keretében beszerzett tárgyi eszközök leírásának időtartama a lízing időtartama és az eszközök hasznos élettartama közül a rövidebb. Az operatív lízingekkel kapcsolatos költségeket a lízingidőszak alatt lineárisan, költségként számoljuk el az eredménykimutatásban.

A HungaroControlt a Magyar Állam alapításakor léginavigációs szolgáltatások nyújtására jelölte ki. Ehhez a tevékenységhez az állam földterületeket és épületeket adott át a Társaságnak vagyonkezelési megállapodás keretében. Ez a megállapodás a lízing standard hatálya alá esik. Mivel a tulajdonjog nem száll át a Csoportra, a szerződés határozatlan időtartamra jött létre, illetve a Csoportot nem illetik meg a tulajdonjoggal teljes körűen járó jogok, a megállapodás operatív lízing szerződésként került minősítésre. Ezért a vagyonkezelési megállapodás keretében átvett eszközöket a Csoport nem szerepelteti az eszközei között.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-nek fizetendő vagyonkezelési díjat az igénybevett szolgáltatások között mutatja ki a Csoport. A vagyonkezelési szerződésben foglalt követelmény szerint a Csoport köteles a vagyonkezelésbe átvett eszközöket azok eredeti állapotában és felépítésében megtartani. A Csoport ezen kötelezettsége „Visszapótlási kötelezettség” néven a hosszú lejáratú kötelezettségek között kerül bemutatásra.

A Csoport mint lízingbeadó:

Pénzügyi lízing esetében a Csoport átad az eszköz tulajdonjogával kapcsolatos minden előnyt és kockázatot. A pénzügyi lízingbe adott eszközök a mérlegben követelésként szerepelnek, amely a mindenkorai pénzügyi lízing követelés kamatkövetelések nélküli összegével egyezik meg. A pénzügyi bevételt az eredménykimutatásban számoljuk el.

Operatív lízing esetében a Csoport nem ad át az eszközzel kapcsolatos minden tulajdonjoggal járó előnyt és kockázatot. Azon kezdeti közvetett költségek, amelyek az operatív lízing megállapodás megkötése során merülnek fel, az operatív lízingbe adott eszköz könyv szerinti értékét növelik és a lízing futamideje alatt kerülnek elszámolásra ugyanolyan módon, mint a bérleti díj bevételek.

2013 és 2012 során a Csoport nem rendelkezett pénzügyi lízing megállapodásokkal.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.15. Szállítói és egyéb kötelezettségek

A Csoport a szállítókat és egyéb kötelezettségeket (beleértve az elhatárolásokat) bekerüléskor valós értéken veszi fel könyveibe, a későbbi időszakokban az effektív kamatláb módszerével meghatározott amortizált bekerülési értéken mutatja be.

A szállítói és egyéb kötelezettségek könyv szerinti értéke azok rövid lejáratára miatt megközelíti, és így jól reprezentálja a valós értéküket.

2.16. Céltartalékok

A Csoport céltartalékot akkor számol el, ha tényleges vagy vélelmezett kötelezettsége van valamely múltbeli eseményből kifolyólag, és valószínűsíthető, hogy a kötelezettség rendezése gazdasági értéket képviselő források kiáramlását eredményezi, valamint megbízhatóan meg lehet becsülni a kötelezettség összegét. A céltartalékok a fennálló kötelezettség mérlegfordulónapon történő kiegyenlítéséhez szükséges, a rendelkezésre álló legjobb ismeretek szerint megbecsült értéken kerülnek a könyvekbe.

2.17. Hosszú távú munkavállalói kötelezettségek

Meghatározott juttatási programok:

2012 és 2013 során a Csoport meghatározott juttatási programot működtetett.

A meghatározott juttatási programok esetében a hozzájárulás költségei a Kivetített Jövővételezési Egység Módszerével (Projected Unit Credit Method) kerülnek kiszámításra, és minden beszámolási időszak végén sor kerül aktuáriusi értékelésre. A Társaság minden év végén aktuárius segítségével a Kivetített Jövővételezési Egység Módszerével meghatározza a programból fakadó kötelezettségének a jelenértékét. A kötelezettség jelenértékének változása az alábbi tényezőkre vezethető vissza:

- a) tárgyidőszaki szolgálat költsége
- b) múltbeli szolgálat költsége
- c) nyugdíj-kötelezettség rendezésének eredményhatása
- d) nyugdíj-kötelezettség időértékének változása
- e) aktuáriusi nyereség/veszteség.

Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások:

Az egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások kezdeti és későbbi értékelése megegyezik a munkaviszony megszűnése utáni juttatási programok kezdeti és későbbi értékelésének módszerével kivéve az aktuáriusi nyereség, illetve veszteség elszámolását, amit azonnal az eredménykimutatásban kell elszámolni.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport nem teljesít befizetéseket elkülönített pénzalapba. A jövőbeni kötelezettségeket az infláció és a béremelkedés mellett egyéb demográfiai hatások (mint halandóság és kilépés) figyelembevételével kell meghatározni, és az így becsült pénzáramlást diszkontálva kell megkapni a juttatások jelenértékét. A Társaság minden év végén az így kalkulált juttatások jelenértékével megegyező összegben kötelezettséget mutat be a beszámolójában. A jogosultságszerzés kezdetétől a kifizetésig tartó teljes időszak alatt halmozza fel a jogosultságot a dolgozó, így ennek csak az abból már eltelt időszakra arányított részét kell értékelniük a tagvállalatoknak fennálló kötelezettségként.

Meghatározott hozzájárulási programok:

2013. december 31-vel a Csoport döntött arról, hogy meghatározott juttatási rendszerét átalakítja meghatározott hozzájárulási rendszerre. Ezt a 2013. december 31-ével hatályba lépett Kollektív Szerződés szabályozza a „HungaroControl Életpálya Program” keretében, valamint az „Irányítói Életpálya Megállapodás”.

A meghatározott hozzájárulási programok esetében a kötelezettséget és a ráfordítást abban a periódusban szükséges megjeleníteni, amikor a munkavállaló megszolgált azt az időt, ami feljogosítja az állami, magán vagy önkéntes nyugdíjpénztári rendszerek juttatásaihoz. Ezek esetében a munkáltató arra vállal kötelezettséget, hogy megadott összeggel hozzájárul az adott munkavállaló későbbi nyugdíjához, azonban nem vállal kötelezettséget a befizetések jövőbeli hozamával kapcsolatosan.

2.18. Állami támogatások

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. A ráfordításhoz kapcsolódó állami támogatást azon időszakokra kell szisztematikusan elszámolni, amelyekben azok a költségek merültek fel, amelyeket kompenzálni hivatott. Az eszközökhöz kapcsolódó állami támogatást halasztott bevételeként kell kimutatni, és az eszköz élettartama alatt egyenlő részletekben kell az eredménnyel szemben feloldani.

2.19. Nyereségadók

Tárgyévi adó:

A Csoport a következő adókat sorolja a társasági jövedelemadó kategóriába: társasági adó, helyi iparüzési adó és innovációs járulék.

A társasági adó és innovációs járulék a magyar központi adóhivatalnak fizetendő; a helyi iparüzési adót a helyi önkormányzatoknak kell megfizetni. A társasági adó alapja az adózó társaság számviteli nyereségének adóalap-csökkentő és adóalap-növelő tételeivel korrigált adózás előtti eredménye. A helyi iparüzési adó és innovációs járulék alapja az adózó társaság nettó árbevétele, csökkentve az anyagköltséggel, eladott áruk beszerzési értékével és közvetített szolgáltatások költségével.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Halasztott adó:

A Csoport a halasztott adót a „kötelezettség módszer” alkalmazva az eszközök és kötelezettségek konszolidált éves beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke és a társasági adózás céljából megállapított értéke között fennálló átmeneti különbségekre képezi. Halasztott adót nem számol el abban az esetben, ha egy eszközt vagy kötelezettséget először ismer el a könyvekben egy olyan - nem akvizíciós - tranzakció keretében, amely nincs hatással sem a számviteli, sem az adózandó eredményre.

A Csoport a halasztott adó összegét olyan, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok alkalmazásával számítja, amelyek várhatóan érvényesek lesznek a halasztott adókövetelés érvényesítése, illetve a halasztott adókötelezettség rendezése időpontjában.

A Csoport a halasztott és effektív adót az eredménykimutatással szemben számolja el, kivéve, ha közvetlenül a tőkében elszámolandó tételekhez kapcsolódnak; ebben az esetben az adótétel is ott kerül elszámolásra.

Halasztott adókövetelés elszámolására olyan mértékben kerül sor, amilyen mértékben valószínűsíthető, hogy a jövőben lesz olyan adóköteles nyereség (vagy visszaforduló halasztott adókötelezettség), amellyel szemben a halasztott adókövetelés érvényesíthető.

A halasztott adókövetelés értéke minden év végén felülvizsgálatra kerül, és azon mértékig kerül csökkentésre, melyen az eszköz megtérülése várható.

A Csoport halasztott adót számol el a közös vezetésű vállalatban levő részesedés „átmeneti különbségeire” is. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a Csoport kontrollálja az átmeneti különbségek visszafordulásának idejét, és nem várható az átmeneti különbség visszafordulása belátható időn belül.

A halasztott adó eszközök és kötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha jogilag megengedett az adókövetelések adókötelezettségekkel szembeni ellentételezése, valamint a követelések és kötelezettségek ugyanazon adóhatóság által meghatározott jövedelemadóhoz kapcsolódnak, és a Csoport nettó értéken kívánja rendezni adókövetelését és adókötelezettségét.

2.20. Osztalékok

A Társaság részvényeseinek fizetendő osztalékot a tőkével szemben elszámolt kötelezettségként mutatjuk ki abban az időszakban, amelyben a tulajdonosok az osztalékot jóváhagyták.

2.21. Bevételek elszámolása

A bevételek olyan mértékig kerülnek elszámolásra, ameddig valószínű, hogy a gazdasági hasznok a Csoporthoz befolyanak, és a bevétel nagysága megbízhatóan meghatározható. A bevételek értékelése a kapott ellenérték valós értékén történik, amelybe az árengedmények, rabattok és az értékesítést terhelő adók és illetékek nem számítanak bele. A következő konkrét elszámolási kritériumoknak is teljesülnie kell a bevételek elszámolása során:

Léginavigációs szolgáltatásból származó bevételek:

Az árbevételt a kapott vagy várt ellenérték valós értékén mutatjuk ki, ami a nyújtott szolgáltatásokért szokásos üzleti viszonyok között járó összeget képviseli, általános forgalmi adóval és más értékesítéshez kapcsolódó adókkal csökkentett mértékben.

Az árbevételt a következő módon számoljuk el:

A számlázott, illetve a megszolgált léginavigációs szolgáltatás árbevételét a Társaság a költségtervekben szereplő költségek és a tervezett éves forgalom alapján meghatározott, EUROCONTROL által havonta, az előző hónap Reuters bid záró átlagárfolyama alapján kiigazított egységdíjakon számolja el, a tényleges fizető szolgáltatási egységeket figyelembe véve. A léginavigációs szolgáltatás két fő kategóriája az en-route navigációs és terminál navigációs szolgáltatások.

Az en-route szegmensben az egységdíjak meghatározására úgynevezett referencia periódusokat állapítottak meg (kezdetben 3 majd 5 éves időtávval), amelyekre az adott referencia periódusban várható költségeken és forgalmon alapuló teljesítménytervet kell benyújtani. Az így készített terveket használja a Társaság az éves egységdíjak számításának alapjául, amelyen az árbevétel realizálásra kerül.

A forgalmi kockázatból, inflációs korrekcióból, nem kontrollálható költségekből, illetve a terminál navigációs alul-felül finanszírozásokból adódó módosítások nincsenek azonnali hatással a Csoport árbevételére, mivel ezek a differenciák a légtérfelhasználók felé a későbbi repülési években kiterhelt egységdíjakban érvényesítendőek. További információt az elszámolásról, mindkét szegmenst bemutatva, a 29-es kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Áruk értékesítése:

Az áruk értékesítéséből származó bevétel elszámolására akkor kerül sor, amikor az áruk tulajdonlásával kapcsolatos lényeges kockázatok és hasznok a vevőre átszállnak, vagyis rendszerint az áruk átadásakor.

Kamatbevétel:

A bevétel elszámolására a kamat keletkezésekor kerül sor (az effektív kamatláb módszerével). A kamatbevétel az eredménykimutatásban a pénzügyi eredményben szerepel.

Osztalékbevétel:

Bevétel elszámolására akkor kerül sor, amikor a Csoport jogosulttá vált az összegre.

Egyéb bevétel (ráfordítás):

Az olyan megbízási szerződésekből származó bevételek, ahol a Csoport közvetítőként jár el, az egyéb bevétel (ráfordítás) soron, a közvetlenül kapcsolódó ráfordításokkal együtt (nettó módon) kerülnek bemutatásra az eredménykimutatásban.

A léginavigációs díjfizetés alól felmentett repülésekből származó, állami szervek által megtérítendő díjak ilyen módon kerülnek bemutatásra az egyéb bevételek soron.

2.22. Üzleti eredmény

Az üzemi eredmény a működési költségekkel csökkentett árbevételt és az egyéb bevételt (ráfordítást) tartalmazza.

2.23. Mérlegen kívüli tételek

A mérlegen kívüli kötelezettségek nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, hacsak megszerzésükre nem üzleti kombinációk létrejötte folytán került sor. A kiegészítő megjegyzések részénél kerülnek bemutatásra, kivéve, ha a gazdasági hasznok megtestesítő források kiáramlásának esélye távoli, minimális. A mérlegen kívüli követelések nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, azonban a megjegyzések között kimutatásra kerülnek, amennyiben gazdasági hasznok beáramlása valószínűsíthető.

3. Az IFRS-ek első alkalmazása

Ez, a 2013. december 31-ével végződő évre készült éves beszámoló az első, IFRS-ekkel összhangban készült beszámolója a Csoportnak.

A 2012. december 31-ével végződő évre, és az azt megelőző periódusokra a Csoport a Magyar Számviteli Törvénnyel (magyar GAAP) összhangban állította össze éves beszámolóit. Ennek megfelelően a Csoport jelen éves beszámolóját, a 2012. december 31-ével végződő évre készült összehasonlító időszak adataival együtt, a 2013. december 31-én végződő vagy azt követő periódusokra alkalmazandó IFRS-ekkel összhangban készítette el, ahogy ez a számviteli politikákat tartalmazó részben bemutatásra került.

Ezen éves beszámolók elkészítéséhez a Csoport nyitómérleget készített 2012. január 1-ére vonatkozóan, mely dátum a Csoport IFRS-ekre való áttérésének dátuma.

Jelen kiegészítő megjegyzés foglalja össze azokat a fő módosításokat, melyeket a Csoport a 2012. január 1-ei magyar GAAP szerint készült mérlegének, illetve a korábban kiadott, magyar GAAP szerint készült, 2012. december 31-ei éves beszámolójában szereplő mérlegének IFRS-eknek megfelelő újra-összeállítása során alkalmazott.

Alkalmazott felmentések

Az IFRS 1, A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása lehetőséget biztosít, hogy az első alkalmazók bizonyos felmentésekkel éljenek bizonyos IFRS-ek visszamenőleges alkalmazására vonatkozóan.

A Csoport az alábbi felmentéssel élt: a Csoport alkalmazta az IFRIC 4, „Annak meghatározása, hogy egy megállapodás tartalmaz-e lízinget” megnevezésű értelmezés átmeneti rendelkezéseit és minden megállapodást az áttérés időpontjában létező tények és körülmények alapján értékelt.

Becslések

A 2012. január 1-re és 2012. december 31-re alkalmazott becslések konzisztensek az ugyanilyen időpontokra, magyar GAAP szerint alkalmazottakkal (minden, a számviteli politikák különbségét tükröző módosítást követően), kivéve a diszkont ráták alkalmazását bizonyos hosszú távú eszközök és kötelezettségek jelenértékének kifejezésére, amivel kapcsolatban a magyar GAAP nem írja elő becslés alkalmazását.

A Csoport által, az IFRS szerinti bemutatáshoz alkalmazott becslések 2012. január 1-én, az áttérés napján, illetve 2012. december 31-én fennálló kondíciókat tükröznék.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Konzolidált tőke egyeztetése 2012. január 1-én (az IFRS-ekre való áttérés időpontja)

	Kiegészítő megjegyzések	Helyi GAAP ezer HUF	IFRS-ekre való áttérésből adódó különbségek ezer HUF	2012. január 1. IFRS ezer HUF
Immateriális javak	A	5 141 902	109 707	5 251 609
Tárgyi eszközök	B, F	13 052 990	-4 401 168	8 651 822
Befektetések közös vezetésű vállalkozásban	C	6 370	6 483	12 853
Befektetett pénzügyi eszközök		16 205	0	16 205
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	D	0	412 150	412 150
Halasztott adó követelések	E	0	447 896	447 896
Összes befektetett eszköz		18 217 467	-3 424 932	14 792 535
Készletek	F	125 767	-90 455	35 312
Vevőkövetelések		4 535 003	0	4 535 003
Egyéb forgóeszközök	D, G, K, M	7 039 772	-4 199 630	2 840 142
Előre fizetett tárgyévi adók	M	77 911	460	78 371
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	L	13 590 122	0	13 590 122
Összes forgóeszköz		25 368 575	-4 289 625	21 078 950
ÖSSZES ESZKÖZ		43 586 042	-7 714 557	35 871 485
Jegyzett tőke		20 201 600	0	20 201 600
Tartalékok	J	1 955 543	2 658 542	4 614 085
Részvényesekre jutó saját tőke		22 157 143	2 658 542	24 815 685
ÖSSZES TŐKE		22 157 143	2 658 542	24 815 685
Céltartalékok várható kötelezettségekre - hosszú távú	H, I	5 668 536	-5 508 716	159 820
Hosszú távú munkavállalói juttatások	H	0	1 666 522	1 666 522
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	B, N	4 562 521	-2 478 011	2 084 510
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		10 231 057	-6 320 205	3 910 852
Szállítói tartozások		2 611 609	0	2 611 609
Céltartalékok várható kötelezettségekre - rövid távú	I	0	634 664	634 664
Rövid távú munkavállalói juttatások	H	466 927	432 393	899 320
Fizetendő tárgyévi adók	M	0	80 670	80 670
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	G, I, J, K, M, N	8 119 306	-5 200 621	2 918 685
Összes rövid lejáratú kötelezettség		11 197 842	-4 052 894	7 144 948
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG		21 428 899	-10 373 099	11 055 800
ÖSSZES TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉG		43 586 042	-7 714 557	35 871 485

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Konzolidált tőke egyeztetése, 2012. december 31.

	Kiegészítő megjegyzések	Helyi GAAP ezer HUF	IFRS-ekre való áttérésből adódó különbségek ezer HUF	2012. december 31. IFRS ezer HUF
Immateriális javak	A	6 096 867	-21 413	6 075 454
Tárgyi eszközök	B, F	15 383 795	-4 368 754	11 015 041
Befektetések közös vezetésű vállalkozásban	C	6 370	12 063	18 433
Befektetett pénzügyi eszközök		28 762	0	28 762
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	D	0	413 934	413 934
Halasztott adó követelések	E	0	109 244	109 244
Összes befektetett eszköz		21 515 794	-3 854 926	17 660 868
Készletek	F	156 724	-128 603	28 121
Vevőkövetelések		4 839 488	0	4 839 488
Egyéb forgóeszközök	D, G, K, M	7 395 014	-4 787 152	2 607 862
Előre fizetett tárgyévi adók	M	0	369 767	369 767
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	L	10 238 400	0	10 238 400
Összes forgóeszköz		22 629 626	-4 545 988	18 083 638
ÖSSZES ESZKÖZ		44 145 420	-8 400 914	35 744 506
Jegyzett tőke		20 201 600	0	20 201 600
Tartalékok	J	3 798 371	2 301 974	6 100 345
Résztvényesekre jutó saját tőke		23 999 971	2 301 974	26 301 945
Céltartalékok várható kötelezettségekre - hosszú távú	H, I	5 415 083	-5 390 032	25 051
Hosszú távú munkavállalói juttatások	H	0	2 338 865	2 338 865
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	B, N	4 562 258	-2 674 976	1 887 282
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		9 977 341	-5 726 143	4 251 198
Szállítói tartozások		1 287 884	0	1 287 884
Céltartalékok várható kötelezettségekre - rövid távú	I	0	226 294	226 294
Rövid távú munkavállalói juttatások	H	614 114	624 394	1 238 508
Fizetendő tárgyévi adók	M	0	32 169	32 169
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	G, I, J, K, M, N	8 266 110	-5 859 602	2 406 508
Összes rövid lejáratú kötelezettség		10 168 108	-4 976 745	5 191 363
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG		20 145 449	-10 702 888	9 442 561
ÖSSZES TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉG		44 145 420	-8 400 914	35 744 506

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Konzolidált átfogó eredmény egyeztetése, 2012. december 31.

	Kiegészítő megjegyzések	Helyi GAAP ezer HUF	IFRS-ekre való áttérésből adódó különbségek ezer HUF	2012. december 31. IFRS ezer HUF
Légiforgalmi irányítás árbevétele	G, K	29 387 195	-334 700	29 052 495
Egyéb tevékenység árbevétele		70 556	0	70 556
Összes árbevétel		29 457 751	-334 700	29 123 051
Személyi jellegű ráfordítások	H, I	15 186 628	207 592	15 394 220
Anyagjellegű ráfordítások	A, B, F, I	8 131 404	174 896	8 306 300
Értékcsökkenés, amortizáció és értékvesztés	B, F, H	2 741 701	6 804	2 748 505
Egyéb bevételek / ráfordítások (-)	D, I, N	-803 189	1 260 411	457 222
MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG		26 862 922	-871 119	25 991 803
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE		2 594 829	536 419	3 131 248
Fizetett kamatok, osztalékok	J	-1 500 000	1 500 000	0
Pénzügyi bevétel / ráfordítás (-)	D, K	1 442 520	-187 997	1 254 523
Nyereség / veszteség pénzügyi tevékenységből		-57 480	1 312 003	1 254 523
Részesedés közös vezetésű vállalkozások eredményéből	C	0	5 580	5 580
Adózás előtti eredmény		2 537 349	1 854 002	4 391 351
Eredményt terhelő adók	E	675 743	679 021	1 354 764
IDŐSZAK EREDMÉNYE		1 861 606	1 174 981	3 036 587
Egyéb átfogó jövedelem				
Cash-flow fedezeti ügyletek nyeresége / vesztesége (-)	K	0	-174 511	-174 511
- Adóhatása	E	0	30 627	30 627
Aktuáriusi nyereség / veszteség (-)	H	0	-492 957	-492 957
- Adóhatása	E	0	86 514	86 514
Időszak egyéb átfogó jövedelme halasztott adó hatással		0	-550 327	-550 327
IDŐSZAK ÁTFOGÓ JÖVEDELME		1 861 606	624 654	2 486 260

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A) Immateriális javak. A magyar GAAP-nek megfelelően a Csoport immateriális eszközként aktivált bizonyos tanulmányokat. Mivel ilyen tanulmányok immateriális jószágként való bemutatása nincs összhangban az IFRS megjelenítési kritériumával, ezen eszközök az eredménytartalékkal szemben kivezetésre kerültek (7.722 ezer HUF csökkenést eredményezve az eszközértékben 2012. január 1-ével és 6.100 ezer HUF-t 2012. december 31-ével). További eltérés jelentkezett az aktivált képzési költségek eliminálásán (csökkentve az immateriális javak értéket 1.184 ezer forinttal 2012. január 1-ével és 15.313 ezer forinttal 2012. december 31-ével). Továbbá felülvizsgálatra kerül az immateriális javak hasznos élettartama, aminek eredményeképp 118.613 ezer forinttal nőtt az immateriális javak értéke 2012. január 1-ével.

B) Tárgyi eszközök. 2007 szeptemberében a Társaság vagyonkezelési megállapodást írt alá az állami vagyonért felelős Társasággal. A megállapodás szerint a Társaság vagyonkezelői jogot szerzett bizonyos állami tulajdonban lévő földterületek, ingatlanok és berendezések felett. A magyar GAAP szerint ezek tárgyi eszközként kerültek elszámolásra, kapcsolódó értékcsökkenéssel együtt. Ezzel együtt egy hosszú lejáratú kötelezettség is bemutatásra került. Az IFRS szerinti elszámolásban ez a tranzakció operatív lízingnek minősül. Ezért az eszközök a kapcsolódó kötelezettséggel együtt az eredménytartalékkal szemben kivezetésre kerültek; míg a bérleti díj költségelemként jelenik meg az eredménykimutatásban.

A Csoport jogi kötelme az eszközöket eredeti állapotukban megtartani, így azokat helyreállítani, az elszámolt értékcsökkentést visszafizetni, nominális bekerülési értékre. Erre vonatkozóan a Csoport hosszú lejáratú kötelezettséget („visszapótlási kötelezettség”) vett fel a könyveibe.

A kötelezettség arra vonatkozik, hogy az eszközöket eredeti állapotukban tartsák fenn, ezért az eredeti bekerülési érték és az amortizált érték különbsége kerül kimutatásra a hosszú lejáratú kötelezettségek között. Az elszámolt amortizáció értékével szemben a vagyonkezelt eszközökön végzett beruházások értéke, továbbá a vagyonkezelésből kivett eszközök értéke is ezen kötelezettségen keresztül kerül módosításra.

A módosítás 4.360.244 ezer HUF, illetve 4.315.396 ezer HUF csökkenését okozott 2012. január 1-én, illetve 2012. december 31-én.

A magyar GAAP szerint rögzített hosszú lejáratú kötelezettség az eszközökkel együtt kivezetésre került, az Egyéb hosszú lejáratú sor 4.300.983 ezer HUF és 4.256.136 ezer HUF csökkenését okozva 2012. január 1-ével, illetve 2012. december 31-vel.

A tárgyi eszközök közé átsorolt tartalékalkatrészek a következő összeggel növelték az egyenleget 2012. január 1-én, illetve december 31-én: 75.292 ezer forinttal, illetve 107.169 ezer forinttal. Ezen módosításról bővebb információt az “F” betűjelű rész tartalmaz.

Az IFRS elszámolás szerint az eszközök bekerülési értékében elszámolt oktatási költségek kiszűrése a következő csökkenéseket eredményezett az eszköz értékekben 2012. január 1-én, illetve december 31-én: 116.452 ezer HUF, illetve 126.513 ezer HUF.

2012. december 31-ei egyenleg fenti módosítása tartalmaz továbbá egy 34.014 ezer HUF-os értékvesztést is.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az eszközök hasznos élettartamának 2012. január 1-ei felülvizsgálata 236 ezer HUF növekedést okozott a tárgyi eszközök egyenlegében.

C) Befektetések. A magyar GAAP szerint elszámolva a közös vezetésű vállalat bekerülési értéken szerepel a mérlegben. IFRS szerint a Csoport tőkemódszer alapján konszolidálja közös vezetésű vállalatát; a különbség az eredménytartalékban került elszámolásra (6.483 ezer HUF, illetve 12.063 ezer HUF 2012. január 1-el, illetve 2012. december 31-el).

D) Követelések léginavigációs szolgáltatás díjfizetése alól felmentett repülésekből. Ezeket a magyar GAAP szerint rövid lejáratú követeléseként, nem diszkontált értéken mutatjuk ki. Az IFRS előírásai szerint ezek hosszú lejáratú követeléseknek minősülnek, és diszkontált értéken, a pénz időértékét kifejezve, kerültek bemutatásra. Így a követelések átsorolásra kerültek a hosszú lejáratú követelések közé és a diszkonthatás az eredménytartalékkal szemben elszámolásra került. A hosszú lejáratú követelések értékei a következők voltak 2012. január 1-én, illetve december 31-én: 412.150 ezer HUF, illetve 413.934 ezer HUF. Az eredménytartalékkal szemben elszámolt diszkontálásból eredő különbség értéke 112.181 ezer HUF, illetve 47.914 ezer HUF a megfelelő időszakokra, így a magyar GAAP szerint elszámolt Egyéb forgóeszközök egyenlege 524.331 ezer forinttal, illetve 461.848 ezer forinttal lett kevesebb.

E) Halasztott adók. A magyar GAAP nem alkalmazza a halasztott adózás számviteli elszámolásának módszerét. Halasztott adó követelés került megjelenítésre az eredménytartalékkal szemben 2012. január 1-én 447.896 ezer HUF és 2012. december 31-én 109.244 ezer HUF értékben.

F) Tartalék alkatrészek. A tartalék alkatrészek, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezések készletként kerülnek kimutatásra és felhasználáskor az eredménykimutatáson keresztül számolandóak el a magyar GAAP szerint. A tárgyi eszközök definíciójának megfelelően a jelentős tartalék alkatrészeket, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezéseket viszont tárgyi eszközként mutatjuk ki az IFRS szerint. A Csoport ezeket a tartalék alkatrészeket a készletek közül a tárgyi eszközök közé sorolta; a keletkezett felhalmozott értékcsökkenési leírás összegét pedig elszámolta az eredménytartalékkal szemben. A tranzakciók a készletérték csökkenését eredményezték 2012. január 1-én, illetve 2012. december 31-én az alábbi összegekben: 90.455 ezer HUF és 128.603 ezer HUF.

G) Árbevétel léginavigációs szolgáltatásból: alul- és felülfinanszírozás. A Csoport elhatárolást képez az alul-, illetve felülfinanszírozási egyenlegére a magyar GAAP szerinti elszámolásában (ahogy a 2.21-es kiegészítő megjegyzésben bemutatjuk). Mivel a vonatkozó IFRS-ek megjelenítési kritériumainak nem felelnek meg ezek az eszközök és kötelezettségek, az eredménytartalékkal szemben kivezetésre kerültek.

A kivezetések az Egyéb forgóeszközöknél megjelenő módosításokból az alábbi összegekkel szerepelnek (eredménytartalékot csökkentik): 3.720.677 ezer HUF 2012. január 1-én és 3.892.990 ezer HUF 2012. december 31-én.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A kivezetések az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségeknél megjelenő módosításokból az alábbi összegekkel szerepelnek (eredménytartalékokat növelik): 2.710.739 ezer HUF mindkét bemutatott időszakra.

H) Céltartalékok: A magyar GAAP szerinti elszámolásban a Csoport nem diszkontált céltartalékokat képzett a munkavállalói juttatásokból eredő kötelezettségekre. Ez a céltartalék az egyéb ráfordítások sorral szemben került elszámolásra. Az IFRS szerint ezek a kötelezettségek diszkontált összegben, hosszú lejáratú, illetve rövid lejáratú munkavállalói juttatások kötelezettség sorokon kerülnek bemutatásra. A diszkontálásból eredő eltérés az eredménytartalékban került elszámolásra. Aktuáriusi nyereségre, veszteségre értékelési tartalék került elkülönítésre a tőkén belül nettó, azaz a halasztott adóval csökkentett/növelt értéken.

A hosszú távú munkavállalói juttatások elszámolása következtében a magyar GAAP és IFRS között keletkezett különbségből a „Céltartalékok várható kötelezettségekre – hosszú távú” soron az alábbi összegek jelennek meg: 4.304.172 ezer HUF 2012. január 1-én és 4.765.037 ezer HUF 2012. december 31-én.

A módosítások eredményeként 1.666.522 ezer HUF, illetve 2.338.865 ezer HUF került rögzítésre a Hosszú távú munkavállalói kötelezettségek soron a bemutatott időszakokra vonatkozóan. A Rövid távú munkavállalói juttatások soron megjelenő módosítások közül 432.393 ezer HUF, illetve 624.394 ezer HUF a Hosszú távú munkavállalói kötelezettségek sorról kerültek átsorolásra, 2012. január 1-re, illetve 2012. december 31-re vonatkozóan.

További, rövid távú céltartalékok közé való átsorolásból, diszkontálásból, valamint a magyar GAAP szerint céltartalékként elszámolt, de az IFRS kritériumoknak nem megfelelő tételek kivezetése miatt keletkezett módosítások összesen: 1.204.544, illetve 624.995 ezer HUF 2012. január 1-én, valamint 2012. december 31-én.

I) Rövid lejáratú céltartalékok. A magyar GAAP szerint a céltartalékok, függetlenül azok lejáratától, hosszú lejáratú tételként kerülnek bemutatásra, és minden esetben az egyéb ráfordításokkal szemben kerülnek elszámolásra. IFRS elszámolás szerint a rövid lejáratú tételek vagy rövid lejáratú céltartalékként (634.664 ezer HUF, illetve 226.294 ezer HUF) vagy pedig egyéb rövid lejáratú kötelezettségként (450.104 ezer HUF 2012. január 1-én díjfizetés alól felmentett repüléseken keletkezett kötelezettség miatt; 2012. december 31-én nem történt hasonló módosítás) kerülnek bemutatásra. Az eredménykimutatás azon során kerülnek elszámolásra, amelyhez a céltartalék vagy kötelezettség kapcsolódik.

J) Fizetett osztalék. A magyar GAAP szerint a fizetendő osztalék kötelezettségként mutatandó ki arra az üzleti évre, amelyre a tulajdonosok az osztalékokat jóváhagyták. Az IFRS szerint az osztalékfizetési kötelezettség a tőkével szemben abban az időszakban kerül elszámolásra, amelyikben a tulajdonosok jóváhagyták az osztalékokat. A 2011-re fizetendő osztalék így visszavételre került az eredménytartalékkal szemben. Ezen módosítás következtében keletkezett eltérések: 2012. január 1-én 1.000.000 ezer HUF, valamint 2012. december 31-én 1.500.000 ezer HUF.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

K) Cash flow fedezeti ügyletek. A cash flow fedezeti ügyletek hatékony részének valós érték változása tőkén belüli tranzakció a magyar GAAP szerint.

Jövőbeni cash-flowk fedezésére kötött, fedezeti kapcsolatba vont, hatékony derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték változása közvetlenül a tőkében kerül elszámolásra, a nem hatékony rész pedig azonnal kimutatandó az eredménykimutatásban.

Így, a nem hatékony rész a tőkéből átvezetésre került az eredménykimutatásba a kapcsolódó halasztott adó tétellel együtt.

A következő összegek elszámolása okozta az Egyéb forgóeszközök értékének növekedését: 2012. december 31-én 43.236 ezer HUF; hasonló módosítás nem került elszámolásra 2012. január 1-én.

Az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek sorát 43.235 ezer forinttal növelte a valós értékelésen keletkező különbség; hasonló módosítás nem került elszámolásra 2012. január 1-én.

L) Cash flow kimutatás. A magyar GAAP-ről IFRS-re való áttérés nem volt materiális hatással a cash-flow kimutatásra.

M) Nyereségadók. A számviteli politikában nyereségadóként definiált adók külön nyereségadó kötelezettség, illetve követelés sorokon kerültek kimutatásra ez egyéb rövid lejáratú követelések, illetve a kötelezettségek sorokról való átsorolást követően. IFRS szerint nyereségadóként nem csak a társasági adó kerül besorolásra, hanem a helyi iparüzési adó és az innovációs járulék is. Az Egyéb forgóeszközök sor csökkentésre, így az Előre fizetett nyereségadók sor növelésre került 460 ezer forinttal (helyi iparüzési adó) 2012. január 1-én, illetve 369.767 ezer forinttal (helyi iparüzési adó és társasági adó) 2012. december 31-én.

Ugyanezen időszakokra az alábbi összegek kerültek átsorolásra az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek sorról a Fizetendő tárgyévi adók sorra: 80.670 ezer HUF és 32.169 ezer HUF.

N) Kapott támogatások. A „B” betűjellel jelölt módosításokon túl az Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek sor kapott támogatásokkal kapcsolatban is tartalmaz módosításokat – a hosszú lejáratú rész átsorolásra került az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek sorról 1.822.972 ezer HUF és 1.581.160 ezer HUF összegekkel. A vagyonkezelt eszközök kivezetése következtében, a Kohéziós Alaphoz kapcsolódó halasztott bevételek magyar GAAP és IFRS szerinti elszámolása között 2012. december 31-ével 52.640 ezer HUF eltérés keletkezett – az elszámolt módosítás növelte az eredménytartalmakat.

Az Egyéb forgóeszközök 2012. január 1-es és 2012. december 31-es egyenlegei tartalmaznak a fenti D,G,K,M betűjelű részeknél bemutatottakon túl, nem jelentős, 45.838 ezer HUF értékű növelő, illetve 105.783 ezer HUF értékű csökkentő módosításokat.

Az Egyéb rövid lejártatú kötelezettségek 2012. január 1-es egyenlege tartalmaz a fenti G,I,J,K,M,N betűjelű részeknél bemutatottakon túl, egy nem jelentős, 36.344 ezer HUF értékű módosítást (2012. december 31-re vonatkozóan ugyanez 78.769 ezer HUF-t képvisel az összes módosításból).

4. Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A becsléseket és feltételezéseket múltbeli tapasztalatok és egyéb tényezők, így az adott körülmények között ésszerűnek gondolt jövőbeli eseményekkel kapcsolatos várakozások alapján folyamatosan értékeljük. Az IFRS-ekkel összhangban lévő éves beszámoló készítése szükségessé teszi, hogy a menedzsment olyan becsléseket végezzen és jövőre vonatkozó feltételezésekkel éljen, amelyek hatással vannak a számviteli politikára és az eszközök, kötelezettségek, bevételek és költségek bemutatott értékére. A tényleges eredmények ezektől a becslésektől eltérhetnek. A becslések és feltételezések, melyek materiális módosításokat eredményezhetnek az eszközök és kötelezettségek könyvszerinti értékében, a lentiekben kerülnek bemutatásra. A becsléseket és a mögöttes feltételezéseket folyamatosan ellenőrizzük. A számviteli becslések felülvizsgálatának hatása abban a periódusban kerül elszámolásra, amelyben a felülvizsgálat történt, illetve minden érintett jövőbeni periódusban.

4.1. Hosszú távú munkavállalói juttatások becsléséhez használt aktuáriusi feltételezések

A hosszú távú munkavállalói juttatások költségének meghatározása aktuáriusi értékelések alkalmazásával történik. Az aktuáriusi értékelés során becslések történnek a diszkontráták, jövőbeli béremelések, a halálozási és a kilépési ráták vonatkozásában. Ezen programok hosszú távú jellege miatt a becslések jelentős bizonytalanságot hordoznak.

A konszolidált beszámoló 17-es kiegészítő megjegyzése tartalmazza a főbb feltételezések összefoglalóját.

A tényleges kimentelek ezektől a feltételezésektől lényegesen eltérhetnek, így a nyugdíjprogramhoz kapcsolódó kötelezettség, illetve az egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek egyenlegeiben volatilitást eredményezhetnek.

4.2. Céltartalékok

Céltartalék képzése, különösen peres ügyek esetében, jelentős részben becslésen alapul. A Csoport meghatározza egy múltbeli esemény következtében kialakuló kedvezőtlen helyzet bekövetkezésének valószínűségét, és ha a valószínűség meghaladja az ötven százalékot, a Csoport a kötelezettség teljes összegére céltartalékot képez.

4.3. Adózás

Komplex adószabályozások, adójogszabály változások értelmezésével, illetve jövőbeni adóköteles nyereségek időzítésével és összegével kapcsolatban létezhetnek bizonytalanságok. A tényleges eredmények és feltételezések között keletkezhetnek különbségek, illetve az ilyen feltételezésekkel kapcsolatos jövőbeni változások a már elszámolt adózásból származó bevételek és ráfordítások jövőbeni módosítását tehetik szükségessé.

4.4. Tárgyi eszközök hasznos élettartama

Az eszközök hasznos élettartamának meghatározása a hasonló eszközökkel kapcsolatos tapasztalat és az elvárt technológiai fejlődésen alapszik. Amennyiben az alkalmazás feltételezésekben jelentős változásokra utaló körülmény merül fel, a becsült hasznos élettartam megfelelőségét a Csoport felülbírálja.

5. Kibocsátott, de még nem hatályos standardok

Az éves beszámoló jóváhagyásának időpontjában a következő, még nem hatályos standardok és értelmezések kerültek kibocsátásra:

IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok

A kibocsátott IFRS 9 tartalmazza az IASB munkájának első fázisát, amely az IAS 39-et fogja helyettesíteni, és amely első fázis az IAS 39 által meghatározott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek besorolására és értékelésére vonatkozik. A standard eredetileg 2013. január 1-jén vagy az azt követően kezdődő éves időszakokra volt hatályos, azonban az IFRS 9 átmeneti, 2011 decemberében kibocsátott rendelkezései, mint az IFRS 9 „Kötelező hatályba lépés dátuma”, illetve az „Átmeneti Bemutatói Kötelezettségek” a kötelező hatályba lépés dátumát 2015. január 1-re tolták.

A projekt következő szakaszai a pénzügyi instrumentumok értékvesztésével, a fedezeti elszámolás kérdéseivel foglalkoznak.

Az IFRS 9 első fázisának alkalmazása valószínűleg hatással lesz a Csoport pénzügyi eszközeinek besorolására és értékelésére. A Csoport a hatás számszerűsítését a projekt többi fázisával együtt fogja elvégezni, mikor a végleges standard az összes szakaszával kiadásra kerül.

Befektetési társaságok (IFRS 10, IFRS 12 és IAS 27 Módosításai)

Ezek a módosítások a 2014. január 1-jén vagy az azt követően kezdődő pénzügyi időszakokra hatályosak. A módosítások felmentést nyújtanak a konszolidálás követelménye alól azon társaságok esetében, amelyek megfelelnek az IFRS 10-ben meghatározott befektetési társaság definíciójának. A konszolidáció alóli felmentés a befektetési társaságnak minősülő leányvállalatok valós értéken való, eredménykimutatással szembeni bemutatását írja elő. Nem várható, hogy a módosítás hatással lenne a Csoport beszámolójára, mivel a Csoport egyetlen társasága sem felel meg az IFRS 10 szerinti befektetési társaság definíciójának.

IAS 32 Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő elszámolása - az IAS 32 Módosításai

A módosítás tisztázza „a könyvelt összegek egymással szemben történő elszámolására vonatkozó, jelenleg jogszerűen érvényesíthető lehetőség” jelentését; és azt, hogy bizonyos bruttó rendezési rendszerek nettó rendezésnek tekinthetők. A módosítást 2014. január 1-jén vagy az azt követően kezdődő évekre vonatkozó beszámolóikban, visszamenőleges hatállyal kell alkalmazni. Nem várható, hogy a módosított standard alkalmazása miatt jelentősen változnak a Csoport pénzügyi kimutatásai.

IFRIC 21 Értelmezés az adózásról (IFRIC 21)

Az értelmezés tisztázza, hogy a beszámolóban akkor kell adózással kapcsolatos kötelezettséget kimutatni, mikor az az esemény megtörténik, melynek következménye az adófizetés, ahogy azt a vonatkozó jogszabályban megállapítják. Az olyan adó típusú tételeknél, melyek felmerülése minimum értékhez van kötve, a minimum küszöb eléréséig nem mutatandó ki adókötelezettség.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az IFRIC 21 a 2014. január 1-vel, vagy az azt követően kezdődő pénzügyi időszakokra hatályos. Nem várható, hogy az IFRIC 12 Értelmezés módosított standard alkalmazása miatt jelentősen változnak a Csoport pénzügyi kimutatásai.

IAS 39 –Derivatívák megújítása és a fedezeti elszámolások folytatása – Az IAS 39 Módosításai
A módosítások megengedik a fedezeti elszámolás folytatólagos alkalmazását, ha egy fedezeti elszámolásra kijelölt derivatíva megújításra kerül, speciális feltételek teljesülése esetén. A módosítást 2014. január 1-jén vagy azt követően kezdődő évekre vonatkozó beszámolóknak kell alkalmazni. Nem valószínű, hogy a módosított standard alkalmazása miatt jelentősen változnának a Csoport pénzügyi kimutatásai.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

6. Immateriális javak

A következő táblázat az immateriális javak egyenlegében bekövetkezett változásokat mutatja:

	Vagyoni értékű javak	Szellemi termékek	Befejezetlen beruházások	Immateriális javak összesen
Nettó érték, 2012. január 1.	2 349 580	38 639	2 863 390	5 251 609
Bruttó érték:				
2012. január 1.	11 349 454	653 854	2 863 389	14 866 697
Növekedések	233 495	4 940 648	2 098 685	7 272 828
Növekedés átsorolásból	4 935 645	0	241 719	5 177 364
Növekedés összesen	5 169 140	4 940 648	2 340 404	12 450 192
Aktiválások	0	0	-5 174 143	-5 174 143
Kivezetések	-3 632	0	0	-3 632
Csökkenés átsorolásból	0	-4 935 645	0	-4 935 645
Csökkenés összesen	-3 632	-4 935 645	-5 174 143	-10 113 420
2012. december 31.	16 514 963	658 856	29 650	17 203 469
Értékcsökkenés:				
2012. január 1.	8 999 874	615 215	0	9 615 089
Növekedések	93 405	1 423 152	0	1 516 557
Növekedés átsorolásból	1 413 734	2 186	0	1 415 920
Növekedés összesen	1 507 139	1 425 339	0	2 932 478
Kivezetések	-3 631	0	0	-3 631
Csökkenés átsorolásból	0	-1 415 920	0	-1 415 920
Csökkenés összesen	-3 632	-1 415 920	0	-1 419 552
2012. december 31.	10 503 382	624 633	0	11 128 015
Nettó érték, 2012. december 31.	6 011 581	34 223	29 650	6 075 454
Bruttó érték:				
2012. december 31.	16 514 963	658 856	29 650	17 203 469
Növekedések	585 766	0	1 704 225	2 289 991
Aktiválások	0	0	-585 766	-585 766
Kivezetések	-28 931	-10 404	0	-39 335
2013. december 31.	17 071 797	648 452	1 148 109	18 868 358
Értékcsökkenés:				
2012. december 31.	10 503 382	624 633	0	11 128 015
Növekedések	132 069	1 526 539	0	1 658 608
Növekedés átsorolásból	1 515 589	0	0	1 515 589
Növekedés összesen	1 647 658	1 526 539	0	3 174 197
Kivezetések	-28 921	-10 404	0	-39 325
Csökkenés átsorolásból	0	-1 515 589	0	-1 515 589
Csökkenés összesen	-28 921	-1 525 993	0	-1 554 914
2013. december 31.	12 122 119	625 179	0	12 747 298
Nettó érték, 2013. december 31.	4 949 678	23 273	1 148 109	6 121 060

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

7. Tárgyi eszközök

A következő táblázat a tárgyi eszközök egyenlegének mozgásait mutatja:

	Telkek és épületek	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Befejezetlen beruházások	Tárgyi eszközök összesen
Nettó érték, 2012. január 1.	411 518	3 588 897	583 001	4 068 406	8 651 822
Bruttó érték:					
2012. január 1.	457 889	6 608 188	2 088 442	4 068 407	13 222 926
Növekedések	3 836 300	2 857 130	665 187	3 802 133	11 160 750
Növekedések átsorolásból	0	121	196	0	317
Növekedések összesen	3 836 300	2 857 251	665 383	3 802 133	11 161 067
Aktiválások	0	0	0	-7 357 880	-7 357 880
Kivezetések	0	-23 992	-65 080	0	-89 072
Csökkenés átsorolásból	0	-18	-298	-241 718	-242 034
Csökkenések összesen	0	-24 010	-65 378	-7 599 598	-7 688 986
2012. december 31.	4 294 189	9 441 429	2 688 447	270 942	16 695 007
Értékcsökkenés:	0	0	0	0	0
2012. január 1.	46 371	3 019 291	1 505 441	0	4 571 103
Növekedések	72 586	796 987	328 125	0	1 197 698
Növekedések átsorolásból	0	157	648	0	805
Növekedések összesen	72 586	797 144	328 774	0	1 198 504
Kivezetések	0	-23 992	-64 844	0	-88 836
Csökkenés átsorolásból	0	-65	-740	0	-805
Csökkenések összesen	0	-24 057	-65 584	0	-89 641
December 31, 2012.	118 957	3 792 378	1 768 631	0	5 679 966
Nettó érték, 2012. december 31.	4 175 232	5 649 051	919 816	270 942	11 015 041
Bruttó érték:	0	0	0	0	0
2012. december 31.	4 294 189	9 441 429	2 688 447	270 941	16 695 006
Növekedések	29 318	218 130	616 951	1 089 663	1 954 062
Aktiválások	0	0	0	-864 399	-864 399
Kivezetések	0	-263 787	-109 903	0	-373 690
2013. december 31.	4 323 507	9 395 772	3 195 495	496 205	17 410 979
Értékcsökkenés:	0	0	0	0	0
2012. december 31.	118 957	3 792 377	1 768 631	0	5 679 965
Növekedések	167 172	993 683	302 373	0	1 463 228
Kivezetések	0	-251 529	-98 030	0	-349 559
2013. december 31.	286 129	4 534 531	1 972 974	0	6 793 634
Nettó érték, 2013. december 31.	4 037 378	4 861 241	1 222 521	496 205	10 617 345

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport évente felülvizsgálja tárgyi eszközeinek, immateriális jószágainak könyv szerinti értékét. Az év során 22.036 ezer HUF értékben került értékvesztés elszámolásra (2012: 29.217 ezer HUF) a működés során használt eszközökre, azok értékének, illetve a belőlük származó hasznok realizálási valószínűségeinek felülvizsgálatát követően.

8. Befektetés közös vezetésű vállalatban

A Csoportnak 49%-os részesedése van az Entry Point Central Kft.-ben, a 2.2-es résznél bemutatott közös vezetésű vállalatban.

Az EPC Kft. eredménye, eszközei és kötelezettségei a tőkemódszer elszámolást követve kerültek bevonásra a konszolidált beszámolóban. A befektetés bekerülési értéke módosításra került az akvizíció utáni, esetleges értékvesztéssel csökkentett, nettó eszközérték változással a Csoportot megillető hányad mértékéig.

Az EPC Kft. eszközei, forrásai, illetve bevételei, ráfordításai, valamint a Csoport ezen tételekből való részesedése 2013.december 31-én, 2012. december 31-én, illetve 2012. január 1-én, az alábbiak szerint alakultak:

EPC Kft. mérlege

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Forgó eszközök	93 587	70 584	59 930
Befektetett eszközök	4 489	4 004	4 126
Rövid lejáratú kötelezettségek	39 896	36 969	37 826
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
Tőke	58 180	37 619	26 230

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

EPC Kft. árbevétele és profitja:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Értékesítés árbevétele	519 857	489 239
Operatív költségek	501 209	477 441
Pénzügyi eredmény	4 216	857
Adózás előtti eredmény	22 864	12 655
Adófizetési kötelezettség	2303	1266
Tárgyévi eredmény	20 561	11 389

A Csoport részesedése az EPC Kft. profitjából:

EPC Kft.	ezer forint
2011. évi eredmény	13 230
2012. évi eredmény	11 389
2013. évi eredmény	20 561
Kumulált eredmény összesen	45 180
Csoport részesedése a realizált profitból (49%)	22 138
Csoport részesedése az elszámolt értékvesztésből (49%)	0
Csoport részesedése a kumulált eredményből összesen	22 138
Részesedés bekerülési értéke	6 370
Befektetés értéke a riportálási periódus végén	28 508

A befektetés bekerülési értéke akvizíciókor 6.370 ezer HUF volt – ami a Csoport fenti kumulált eredményből való részesedésével együtt 28.508 ezer HUF befektetési értéket eredményezett a bemutatási időszak végén (2012: 18.433 ezer HUF, 2011: 12.853 ezer HUF). A 2013-as pénzügyi évben eredménykimutatásban bemutatott nyereség 10.075 ezer HUF (5.580 ezer HUF 2012-ben).

A Csoport nem kapott, és nem vár osztalékkifizetést a fenti pénzügyi időszakokra vonatkozóan.

Az EPC Kft.-nek nem voltak függő kötelezettségei, illetve befektetési kötelezettségvállalásai a bemutatott beszámolási időszakok egyikének fordulónapján sem.

9. Egyéb hosszú lejáratú eszközök

A beszámolási időszak végi egyenlegek a következőképp alakultak:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Felmentett repülések	415 779	413 934	412 150
Egyéb hosszú lejáratú eszközök összesen	415 779	413 934	412 150

A Csoport Magyar Állammal szembeni, díjfizetés alól felmentett repülések költségtérítési igényéből származó követeléseit a rövid és hosszú lejáratú eszközök között mutatja ki, az egyéb bevételekkel szemben.

A tételek a tényleges szolgáltatási egységek és a jóváhagyott költségalap elszámolásban szereplő, egy szolgáltatási egységre jutó költség alapján kerültek kiszámításra.

A vonatkozó állami szervekkel kötött megállapodások szerint a fizetési határidő két év. Mivel a Csoport a diszkontálás hatását materiálisnak ítélte meg, két évre diszkontálta a követeléseket az államkötvények hozamgörbéjéből meghatározott zéró kupon ráták használatával.

Az elszámolt kamatbevétel 2013-ra 32.727 ezer HUF volt (2012: 110.553).

Az egyenleg partnerenkénti megbontása az alábbi volt:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Honvédelmi Minisztérium	1 126 826	1 169 671	1 610 560
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	31 528	72 148	55 507
Külügyminisztérium	101 552	81 982	65 650
Összesen	1 259 906	1 323 801	1 731 717
<i>Éven belüli rész</i>	<i>844 127</i>	<i>909 867</i>	<i>1 319 567</i>
<i>Éven túli rész</i>	<i>415 779</i>	<i>413 934</i>	<i>412 150</i>

A fennálló egyenleg nagyrésze 2013 és 2012 során rendezésre került (512 millió HUF 2013-ban, 932 millió HUF 2012-ben). A felmentett repülések egyenlegében kimutatott, újonnan keletkezett tételek 2013-ra, illetve 2012-re az alábbiak szerint alakultak: 415.779 ezer, illetve 413.934 ezer HUF.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

10. Halasztott adó követelések

A Csoport által elszámolt főbb halasztott adó követelések és kötelezettségek, illetve azok mozgásai a jelen, illetve ezt megelőző beszámolási időszakokban a következők:

Adószabályok és IFRS szerinti számviteli kezelés különbségéből adódó különbségek	Egyenleg 2013. december 31.	Bevétel/(ráfor- dítás) tőkével szemben	Bevétel/(ráfordítás) eredménykimutatással szemben	Egyenleg 2012. december 31.	Bevétel/ (ráfor- dítás) tőkével szemben	Bevétel/(ráfordítás) eredménykimutatás sal szemben	Egyenleg 2012. január 1.
Adó szabályok szerinti gyorsabb értékcsökkenési leírás	-835 895		-290 843	-545 053		-324 563	-220 490
Közös vezetési vállalat tőke módszer szerinti konszolidációja	0		2 117	-2 117		-979	-1 138
Tárgyi eszközként a kti vált adó szabályok szerint készletként ki mutatott tételek	22 203		-366	22 570		6 695	15 875
Adóalapban nem szereplő céltartalékok	814 770	1 546	255 528	557 696	86 514	-115 602	586 785
Adóalapban nem szereplő értékvesztések behajthatatlan vevőkövetelésekből	145 339		9 298	136 041		26 971	109 071
Diszkontálásból eredő eltérések a könyv szerinti és adóalapban szereplő eszközértékek között	7 977		19 256	-11 279		-30 967	19 688
Fejlesztési tartalékon keletkezett különbözet	-175 518		-87 768	-87 750		0	-87 750
Önkormányzatnak térítés mentesen átadott eszközök elszámolásából adódó különbözet	2 162		2 162	0		0	0
Árfolyam fedezeti ügyletek elszámolásából adódó különbözet	0	-30 627	30 787	-160	30 627	-30 787	0
Visszapótlási kötelezettség vagyonekelt eszközökön	165 670		112 624	53 047		18 271	34 776
Adóalapban bevételként ki mutatott állami támogatások, melyek számviteli elszámolásra a következő pénzügyi évben kerülnek	-8 977		4 773	-13 751		-4 831	-8 919
Halasztott adókövetelések összesen	137 731	-29 081	57 568	109 244	117 141	-455 794	447 896

A cash-flow fedezeti ügyleteken, illetve a nyugdíjprogram keretében nyújtott munkavállalói juttatások átértékelésén keletkezett halasztott adó tételek a vonatkozó tartalék soron kerültek elszámolásra, így az egyéb átfogó eredmény tételeiként kerülnek bemutatásra.

A halasztott adókövetelések és kötelezettségek egymással szemben kerültek elszámolásra, mivel a Csoportnak jogilag megengedett lehetősége van adóköveteléseit, -kötelezettségeit egymással szembeni ellentételezéssel rendezni, illetve mivel ugyanazon adóhatóság ('NAV') által meghatározott, ugyanazon Társaság jövedelemadó-jához kapcsolódnak.

A fizetendő társasági adó mértéke Magyarországon az adóalap első 500 millió Ft-ja után 10% – e fölötti adóalapra 19%-os ráta alkalmazandó. A halasztott adó számításához használt társasági adó mértéke a vonatkozó évek becsült profitja alapján került meghatározásra. A halasztott adó számításához használandó adóráta megállapításának alapjául ugyanaz az adótervezési riport szolgál, amit a kulcspozícióban lévő menedzsment adótervezési célokra és értékelésekre használ.

A helyi iparüzési adó és innovációs járulék az árbevétel és bizonyos költségek összevonásával keletkező adóalapon kerül meghatározásra. Ezek az adók elismert költségként jelentkeznek a társasági adóalap szempontjából. Nem keletkeztek átmeneti különbségek ezen adók kapcsán, így nincsen hatásuk a meghatározott halasztott adó egyenlegekre, illetve a halasztott adó rátákra.

A halasztott adók 17,55%-os jövedelemadó rátával kerültek meghatározásra mind 2013-ra, mind pedig 2012-re.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A halasztott adókövetelés könyv szerinti értéke felülvizsgálatra kerül minden fordulónapon és értéke csökkentésre kerül olyan mértékben, amelyben nem valószínűsíthető, hogy a jövőben megfelelő mértékű adóköteles nyereség áll majd rendelkezésre, amellyel szemben a halasztott adókövetelés részben vagy egészben érvényesíthető.

A fenti egyenlemből 373.514 ezer HUF halasztott adó követelés visszafordulása egy éven belül, mínusz 544.732 ezer HUF halasztott adó kötelezettség visszafordulása 5 éven belül, a fennmaradó 308.949 ezer HUF halasztott adó követelés visszafordulása pedig 5 éven túl várható.

11. Készletek

Az év végi egyenlegek alakulása a következő:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Raktári anyagok	27 047	27 366	34 496
Egyéb anyagok	760	755	816
Készletek	27 807	28 121	35 312

A tartalék alkatrészek, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezések készletként kerülnek kimutatásra és felhasználáskor az eredménykimutatáson keresztül számolandóak el. Bizonyos jelentős, radarállomásokon, illetve navigációs eszközökhöz használt tartalék alkatrészeket a Csoport tárgyi eszközként mutat ki, amennyiben azok megfelelnek a tárgyi eszközök definíciójának.

A készletek 2011-es egyenlege 182 ezer HUF értékvesztést tartalmaz. A 2013-as, illetve 2012-es pénzügyi évekre nem került sor értékvesztés elszámolására a készletekkel kapcsolatban. Egyik bemutatott évben sem került sor korábban elszámolt értékvesztés visszaforgatására.

12. Vevőkövetelések

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Vevőkövetelések	5 713 072	5 611 299	5 154 611
Követelések kapcsolt vállalattal szemben	1 692	3 353	1 877
Értékvesztések	-831 406	-775 164	-621 485
Összesen	4 883 358	4 839 488	4 535 003

A számlázási politikának megfelelően az átlagos vevői kintlévőség kéthónapnyi árbevételnek felel meg.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

831.406 ezer HUF értékvesztés került elszámolásra a kétesnek ítélt egyenlegekre (2012: 775.164, 2011: 621.485). A várhatóan meg nem térülő vevőegyenlegekre teljes értékükben értékvesztést képzett a Csoport. Az egyenlegek hitelminősítés szempontjából értékelésre és felülvizsgálatra kerülnek mind a beszámolási időszak végén, mind pedig időszakosan év közben. Amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege között tartós és jelentős összegű, veszteségjellegű különbözet becsülhető, a Csoport a különbözet összegéig értékvesztést számol el.

A légitársaságoknak nyújtott szolgáltatásokon keletkezett vevőköveteléseket az EUROCONTROL Központi Útvonaldíj Irodája (CRCO) kezeli, számolja, számlázza ki és hajtja be. A Csoport ezeket az egyenlegeket egyedileg értékeli a CRCO-tól kapott ajánlások alapján. Az aktívnak besorolt vevők kétes követeléseire a kintlévőségük összegének 50%-áig képzünk értékvesztést. A felszámolás, csődeljárás alatt álló vevők esetében a fennálló egyenlegük 75%-ának mértékéig kerül értékvesztés elszámolásra. A behajthatatlannak ítélt és minősített egyenlegek esetében a Csoport 100%-os értékvesztést számol el. Az en-route és terminál szegmensek vevőköveteléseit az EUROCONTROL-tól kapott információkkal összhangban kerülnek leírásra.

Minden egyéb kintlévőség egyedileg kerül értékelésre és értékvesztésre a vevői hitelminősítések és más elérhető információk alapján. A meg nem térülő követelések teljes összegükben leírásra kerülnek.

Kétes követelések értékvesztésének alakulása:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Egyenleg beszámolási időszak elején	775 164	621 485
Értékvesztések tárgyévi növekedésének elszámolása eredménykimutatással szemben	134 820	218 446
Értékvesztések feloldása tárgyévben	-78 578	-64 767
Egyenleg beszámolási időszak végén	831 406	775 164

Vevői kintlévőségek korosítása:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Nem lejárt	4 448 670	4 235 468	4 298 664
3 hónapnál nem régebbi lejáratú	318 988	442 103	330 795
3-6 hónap között lejárt	26 475	59 701	60 966
6-12 hónap közti lejárt	39 277	426 202	54 514
12 hónapnál régebbi	879 662	447 825	409 672
Összesen	5 713 072	5 611 299	5 154 611

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Korosított értékvesztett és nem értékvesztett egyenlegek:

2013	Összesen	Nem lejárt, nem értékvesztett	Nem lejárt, értékvesztett	Lejárt, nem értékvesztett	Lejárt, értékvesztett
Vevőkövetelések légitársaságtól, en-route üzletág	4 313 355	3 612 618	11 174	232 404	457 159
Vevőkövetelések légitársaságtól, terminál üzletág	1 294 179	799 525	0	61 370	433 284
Egyéb belföldi vevőkövetelések	83 100	3 372	0	1 907	77 821
Egyéb külföldi vevőkövetelések	22 438	22 057	0	162	219
Összesen	5 713 072	4 437 572	11 174	295 843	968 483

2012	Összesen	Nem lejárt, nem értékvesztett	Nem lejárt, értékvesztett	Lejárt, nem értékvesztett	Lejárt, értékvesztett
Vevőkövetelések légitársaságtól, en-route üzletág	4 292 152	3 448 801	11 317	375 790	456 244
Vevőkövetelések légitársaságtól, terminál üzletág	1 201 325	736 495	1 045	69 159	394 626
Egyéb belföldi vevőkövetelések	81 589	2 559	0	1 209	77 821
Egyéb külföldi vevőkövetelések	36 233	35 311	0	920	2
Összesen	5 611 299	4 223 166	12 362	447 078	928 693

2011	Összesen	Nem lejárt, nem értékvesztett	Nem lejárt, értékvesztett	Lejárt, nem értékvesztett	Lejárt, értékvesztett
Vevőkövetelések légitársaságtól, en-route üzletág	3 957 314	3 256 761	17 864	281 240	401 449
Vevőkövetelések légitársaságtól, terminál üzletág	1 084 232	989 965	0	57 703	36 564
Egyéb belföldi vevőkövetelések	85 221	6 346	3	2 048	76 824
Egyéb külföldi vevőkövetelések	27 844	27 725	0	117	2
Összesen	5 154 611	4 280 797	17 867	341 108	514 839

A terminál navigációs szegmens esetében nincs hitelezési kockázat a teljes költségmegtérülési rendszer következtében, ami megengedi a kétes kintlévőségekből eredő költségek elszámolását és az elszámolási egyenlegeken keresztül ezek egységdíjakban való figyelembe vételét. (További információt a 29-es és 30-as kiegészítő megjegyzések tartalmaznak.)

A menedzsment úgy véli, hogy a vevői követelések könyv szerinti értéke megközelíti annak valós értékét a fenti értékvesztések elszámolását követően, és további értékvesztés képességét nem tartja szükségesnek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

13. Egyéb forgóeszközök

Az év végi egyenlegek a következőképpen alakultak:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Felmentett repüléseken keletkező követelés éven belüli része*	844 127	909 867	1 319 567
ÁFA-követelés	405 005	1 026 150	703 668
Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változása (nyereség)	44 102	43 880	0
Eurcontrol-lal szembeni követelés - TNC árbevétel	32 139	0	0
Egyéb követelések	14 763	16 392	21 866
Egyéb követelések összesen	1 340 136	1 996 289	2 045 101
Lekötött betétek elhatárolt kamatbevétele	113 832	63 833	187 487
Inflációs bérpótlékból keletkező követelések munkavállalókkal szemben	88 542	0	0
Elhatárolt bevétel kapott támogatásból - FABCEII	52 098	52 098	68 434
Fordulónap után számlázott késedelmi kamat	1 510	2 076	3 999
Elhatárolt árbevétel tréningsszolgáltatásból	8 832	0	0
Bevételek időbeli elhatárolása összesen	264 814	118 007	259 920
Elhatárolt költségek szolgáltatásból	677 351	493 566	535 121
Költségek időbeli elhatárolása összesen	677 351	493 566	535 121
Egyéb forgóeszközök összesen	2 282 301	2 607 862	2 840 142

*A felmentett repülések követeléseiről további információt a 9-es kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

Az egyéb követelések egyenlegei egyedileg értékelésre kerülnek hitelkockázati szempontból a beszámolási időszak végén, a beszámoló kiadásának időpontjában elérhető hitelminősítések és más információk alapján.

Amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege között tartós és jelentős összegű, veszteségjellegű különbözet becsülhető, a különbözet összegéig értékvesztést számolunk el.

A bemutatott évek tekintetében nem került értékvesztés elszámolásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

14. Követelések és kötelezettségek jövedelemadókból

Az IAS 12-vel összhangban, a Csoport minden adóköteles nyereség után fizetendő adót nyereségadónak minősít. Ezek az adók az adózás előtti eredmény sor után kerülnek bemutatásra az átfogó eredménykimutatáson belül.

A jelen szabályozást figyelembe véve a Csoport az alábbi adókat tekinti jövedelemadónak: társasági adó, helyi iparűzési adó, innovációs járulék.

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Társasági adó	0	357 241	77 911
Helyi iparűzési adó	9 876	12 526	460
Innovációs hozzájárulás	0	0	0
Követelés jövedelem adókból összesen	9 876	369 767	78 371
Társasági adó	88 874	0	0
Helyi adó	0	0	0
Innovációs hozzájárulás	27 733	32 169	80 670
Kötelezettségek jövedelem adókból összesen	116 607	32 169	80 670

15. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek

Egyenlegek év végén:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Pénztár összesen	1 205	837	5 111
Elszámolási betétszámla - HUF	377 857	148 028	-6 303
Elszámolási betétszámla - deviza	50 386	63 444	9 982
Lekötött betétek - HUF	14 690 000	8 227 000	13 534 395
Lekötött betétek - deviza	93 010	799 084	46 937
Bankbetétek összesen	15 211 253	9 237 556	13 585 011
Lejáratig tartott értékpapírok	0	1 000 007	0
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	15 212 458	10 238 400	13 590 122

A pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek készpénzt, bankszámlapénzt tartalmaznak, valamint más magas likviditású befektetéseket (három hónapnál nem hosszabb lejáratú), amelyek könnyen meghatározott összegű pénzeszközre válthatók át, és az értékváltozásuk kockázata elhanyagolható.

A Csoport lekötött pénzeszközeinek egy részét állampapírokba fektette mind 2012, mind pedig 2013 során, azonban értékpapír állománnyal csak 2012 év végén rendelkezett. Ez, a lejáratig tartott, 1.000.007 ezer HUF összegű, éves 6,03% hozamot biztosító értékpapír befektetés három hónapos lejáratúval rendelkezett, így a pénzeszköz egyenértékesek közé került besorolásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezen eszközök könyv szerinti értéke közelít azok valós értékéhez. További információkat a cash-flow kimutatás tartalmaz.

16. Céltartalékok

Az év végi egyenlegek az alábbiak szerint alakultak:

Hosszú lejáratú	Jogi ügyekre képzett céltartalék	Egyéb céltartalék	Összesen
Egyenleg 2012. január 1-én	159 820	0	159 820
Tárgyévi képzések	10 794	0	10 794
Fel nem használt összegek visszaforgatása	0	0	0
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	-145 563	0	-145 563
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2012. december 31-én	25 051	0	25 051
Egyenleg 2013. január 1-én	25 051	0	25 051
Tárgyévi képzések	13 987	0	13 987
Fel nem használt összegek visszaforgatása	0	0	0
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	-25 051	0	-25 051
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2013. december 31-én	13 987	0	13 987
Rövid lejáratú	Jogi ügyekre képzett céltartalék	Egyéb céltartalék	Összesen
Egyenleg 2012. január 1-én	187 100	447 564	634 664
Tárgyévi képzések	100 394	0	100 394
Fel nem használt összegek visszaforgatása	-206 763	-447 564	-654 327
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	145 563	0	145 563
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2012. december 31-én	226 294	0	226 294
Egyenleg 2013. január 1-én	226 294	0	226 294
Tárgyévi képzések	58 707	47 473	106 180
Fel nem használt összegek visszaforgatása	-301 372	0	-301 372
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	25 051	0	25 051
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2013. december 31-én	8 680	47 473	56 153

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport jogi ügyekből eredő, valószínűsíthető veszteségekre képez céltartalékot, valamint egyéb céltartalékot. Az egyéb céltartalék a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak fizetendő olyan kötelezettségekre képzett céltartalék (2013-ban 47.473 ezer HUF), amely múltbeli eseményből eredeztethető, a kifizetés valószínűsíthető, illetve a kötelezettség értéke megbízhatóan becsülhető. A 2012. január 1-én fennálló egyéb céltartalék egyenlege a minisztériumnak fizetendő, 2007 előtti követelések értékvesztésének nemzeti költségáron keresztüli megtérülésén keletkezett kötelezettség; további információ a tételről a 28-as kiegészítő megjegyzés alatt kerül bemutatásra.

A hosszú távú céltartalékokat diszkontáljuk kockázatmentes, államkötvények hozamaiból származtatott diszkontrátával. A diszkont hatás visszafordulásából származó, eredménykimutatásban elszámolt tárgyévi bevétel 16.532 ezer HUF (2012: 17.006 ezer HUF).

17. Munkavállalói juttatások

Az IAS 19 Munkavállalói juttatások standard alapján elszámolt, jelen kiegészítő megjegyzés alatt bemutatott nyugdíjazás utáni kötelezettség független, képesített aktuárius értékelése alapján került elszámolásra.

Az IFRS-ekre való áttéréskor a Csoport nem választotta az IAS 19, Munkavállalói juttatások standard által korábban megengedett „folyosó” megközelítés alkalmazását. Ennek megfelelően a teljes aktuáriusi nyereség, veszteség elszámolásra került.

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	2 624 903	2 338 865	1 666 522
Rövid távú munkavállalói juttatások	2 194 555	1 238 508	899 320
Munkavállalói juttatások összesen	4 819 458	3 577 373	2 565 842

A Csoport működtet egy munkaviszony megszűnése utáni juttatási programot, ahol a munkavállalók nyugdíjazáskor bizonyos juttatásokra jogosultak.

2013. december 31-éig ez a program, mint meghatározott juttatási program működött. A Csoport azzal a céllal, hogy csökkentse a növekvő nyugdíjkötelezettségből eredő kockázatát, illetve, hogy támogassa az irányítók 60 éves korban történő nyugdíjba vonulását, megújította nyugdíjprogramját.

E célból a Csoport 2013. december 31-es hatályba lépéssel új Kollektív Szerződést, illetve Irányítói Életpálya Megállapodást kötött. Az új rendszer egy meghatározott hozzájárulási program a munkavállalók éves alapbérétől függő éves hozzájárulással.

A korábbi rendszer minden tag számára megszűnt, kivéve három fő, 60 év feletti légi irányító esetében, akikkel szemben a Csoport kötelezettségeit változatlan feltételekkel megtartotta, 138 millió HUF összeggel jelentéktelen részt képviselve a teljes meghatározott juttatási programból származó kötelezettségen belül.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A korábbi rendszer szerinti kötelezettség nettó jelenértéke a rendezés időpontjára újraszámításra került – eközött és a rendezés összege közötti különbséget a kötelezettség rendezésén keletkező eredményhatásként jelenítjük meg. A rendezés összege 1.520 millió HUF negatív különbséget eredményezett.

Az összeg tényleges kifizetése a jövőben eltoltan, több, előre meghatározott időpontban jelentkezik; ezen felül a Társaságnak nincsen további, a korábbi programmal kapcsolatos fennmaradó kötelezettsége.

A korábbi program rendezésének összegét külön tételként jelenítjük meg a lentebb bemutatott, „Hosszú lejáratú munkavállalói kötelezettségek jelenértéke” megnevezésű táblában; az összeg jelenértékre diszkontált.

A rövid lejáratú munkavállalói juttatások az alábbi tételekből áll:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Hosszú lejáratú munkavállalói juttatások éven belüli része	1 566 602	466 976	294 313
Decemberi bérek	496 949	614 084	466 118
12 hónapon belül rendezendő bónuszki fizetések	81 635	115 671	116 990
Ki nem vett szabadságok	42 818	41 747	21 090
Egyéb	6 551	30	809
Összesen	2 194 555	1 238 508	899 320

Az egyenlegek többek között tartalmazzák a hosszú lejáratú munkavállalói juttatások várhatóan egy éven belül rendezendő részét: ez 1.566.602 ezer HUF 2013. december 31-én (2012: 466.976 ezer HUF, 2011: 294.313 ezer HUF).

Továbbá a rövid lejáratú munkavállalói juttatások magukban foglalják továbbá a decemberi béreket (496.949 ezer HUF, 614.084 ezer HUF és 466.118 ezer HUF a 2013-as, 2012-es illetve a 2011-es évekre vonatkozóan); a tárgyévben megszolgált, 12 hónapon belül rendezendő bónuszki fizetéseket (81.635 ezer HUF, 115.671 ezer HUF és 116.990 ezer HUF a 2013-as, 2012-es illetve a 2011-es évekre vonatkozóan); valamint a ki nem fizetett szabadságok összegét (42.818, 41.747 és 21.090 ezer HUF 2013-re, 2012-re és 2011-re), illetve számos egyéb tételt (6.551, 30 és 809 ezer HUF 2013-re, 2012-re és 2011-re).

Meghatározott juttatási program:

A rendszer nem igényel külön alapba történő hozzájárulást. A rendszer által biztosított juttatások költsége a kivetített jóváírási egység módszerrel, aktuáriusi értékelés alapján kerül meghatározásra. Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek egyéb átfogó jövedelemként azonnal elszámolásra kerülnek. A rendszer bevezetése vagy a rendszerben történő változás következtében keletkező múltbeli szolgálat költsége lineáris módszerrel kerül azonnal ráfordításként elszámolásra, a juttatás megszolgáltatásáig hátralévő átlagos időtartam alatt. A kötelezettséget a juttatások jelenértékére diszkontáljuk.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások:

Az egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások az alábbiakat tartalmazzák: jubileumi juttatás, törzsgárda juttatás, üzemi balesetre képzett tartalék és 25 év szolgálat után adandó ajándék. A Csoport nem fizet hozzájárulást juttatási alapba. A kötelezettség összege a kivetített jóváírási egység módszerrel, hivatalos statisztikai adatokat tükröző aktuáriusi és pénzügyi feltételezések figyelembe vételével történt, melyek a Csoport üzleti tervében szereplő feltételezésekkel összhangban állnak. A becsült pénzáramokat a juttatások jelenértékére diszkontáltuk.

Egyik programnak sincs külön regisztrált juttatási alapja, így megjelenítendő eszközei sem.

A régi rendszerrel kapcsolatos várt, jövőbeni pénzáramok a következők – a táblázatban szereplő összegek nem diszkontáltak, és nem tartalmaznak aktuáriusi becsléseket. Az adatok abból a cash-flow tervből származnak, amely a menedzsment számára az éves tervezéshez készült.

	2014	2015	2016	2017	Összesen
Várható kifizetések (nem diszkontált)	1 566 602	901 625	1 310 866	466 374	4 245 467

A Csoport az alábbi kötelezettség egyenlegeket mutatja ki a jelenleg alkalmazásban álló dolgozóknak becsült kilépési időpontokban kifizetendő jövőbeni nyugdíjba meneteli és jubileumi, valamint egyéb hosszú lejáratú juttatások értékének fedezésére.

Hosszú lejáratú munkavállalói juttatások jelenértéke

	Meghatározott nyugdíjhozzájárulási programok	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	Korábbi program rendezésének hatása	Összesen
Jelenérték 2012. január 1-én	799 198	1 161 637	0	1 960 835
Múltbeli szolgálat költsége	0	0	0	0
Tárgydíszaki szolgálat költsége	60 638	78 652	0	139 290
Kamatköltség	63 531	88 166	0	151 697
Tárgyévi kifizetések	-35 629	-230 465	0	-266 094
Nyugdíjprogram rendezésén, megváltoztatásán keletkező nyereség/veszteség	0	0	0	0
Aktuáriusi nyereségek/veszteségek	492 957	327 158	0	820 115
Jelenérték 2012. december 31-én	1 380 695	1 425 148	0	2 805 843
Múltbeli szolgálat költsége	0	0	0	0
Tárgydíszaki szolgálat költsége	109 525	92 656	0	202 181
Kamatköltség	75 524	76 103	0	151 627
Tárgyévi kifizetések	-229 540	-240 711	0	-470 251
Nyugdíjprogram rendezésén, megváltoztatásán keletkező nyereség/veszteség	-1 207 015	-1 325 903	4 052 913	1 519 995
Aktuáriusi nyereségek/veszteségek	8 806	-26 696	0	-17 890
Jelenérték 2013. december 31-én	137 995	597	4 052 913	4 191 505

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A következő táblázat bemutatja a juttatások számításakor használt főbb pénzügyi és aktuáriusi változókat, becsléseket:

	2013. december 31.	2012. december 31.	Részarány 2013-as teljes összegből	Részarány 2012-es teljes összegből
Tényleges halál és kilépések hatása	-62 214	-28 250	348%	-3%
Diszkontráta változás hatása	3 723	473 562	-21%	58%
Inflációs ráta változásának hatása	0	9 606	0%	1%
Béremelés	0	-21 008	0%	-3%
Minimálbérek emelésének hatása	0	33 477	0%	4%
Tényleges és becsült kilépések hatása	4 537	64 268	-25%	8%
Járulék és kordedvezmény szabályozásának hatása	0	175 605	0%	21%
Egyéb	36 063	112 855	-202%	14%
Összesen	-17 890	820 115	100%	100%

A fenti összegekből a következők az egyéb átfogó eredménykimutatásban kerültek elszámolásra:

8.806 ezer HUF 2013-ra és 492.957 ezer HUF 2012-re.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek pénzügyi feltételezések változásából

Diszkont ráták:

A standard előírásai szerint a diszkontálást az adott piacon elérhető, beszámolási időszak végén érvényes, jó minőségű vállalati kötvények hozamai alapján kell elvégezni, így a Csoport az Államadósság Kezelő Központ által közzétett, 2013. december 31-re érvényes zéró kupon rátákat használta (weblap: www.akk.hu). Az új rendszer nyitó egyenlege, azaz a régi rendszer záró összege 2017-ig kerül kifizetésre, ezért a 2013-as év viszonylatában csak rövid- és közép távú diszkontrátát alkalmaztunk.

A Csoport a 2012-es és 2011-es évekre vonatkozóan az Államadósság Kezelő Központ által közzétett, hosszú távú rátákat alkalmazott és 0,3 százalékpontos éves csökkenést feltételezett 2028 és 2034 között 4%-os diszkontrátát eredményezve; 2034-et követően nem vártunk további változást.

A rendszer kötelezettségeihez használt diszkont ráták 2013-ban:

1 év	2 év	3 év	4 év	5 év
3,11%	3,51%	3,99%	4,44%	4,81%

A rendszer kötelezettségeihez használt diszkont ráták 2012-ben:

1 év	3 év	5 év	10 év	15 év
5,40%	5,60%	5,89%	6,12%	6,12%

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az aktuáriusi feltételezések közül a diszkontráták változásának hatása a legszignifikánsabb a kötelezettség egyenlegének jelenértékére gyakorolt hatások között. 2011 és 2012 között a diszkontráták jelentősen csökkentek, aminek következtében a kötelezettségek jelenértéke 473 millió HUF-fal nőtt (ez 57,74%-ot képvisel a teljes 820 millió forintos, aktuáriusi feltételezések változásából eredő kötelezettség növekményből).

Inflációs ráták:

A munkavállalói juttatások kötelezettségeinek értékeléséhez használt ráták: 1,3% 2014-re és 3% 2015-től (a 2012. december 31-ei értékeléshez használt inflációs várakozások az alábbiak voltak – későbbi periódusokra vonatkozóan sávosan kerülnek bemutatásra az értékek: 2007: 8%; 2008: 6,1%; 2009-2012: 4,2% - 5,7%; 2013-2019: 4,2% - 3%; 2020-tól fix 2,9%-t használtunk). Ezek a feltételezések összhangban vannak azokkal, amelyeket a menedzsment tervezési és más célokra alkalmaz.

Az inflációra vonatkozó feltételezések változásai nem képviselnek jelentős hányadot a teljes nettó aktuáriusi nyereségen/veszteségen belül – 0% 2013-ra, 1% 2012-re.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek a demográfiai feltételezések változásából adódóan

Tényleges és becsült kilépési valószínűségek:

A 2013-as kilépési ráták az utolsó három év historikus adatai alapján kerültek meghatározásra. Ezek munkavállalói kategóriánként az alábbiak szerint alakultak (átlagos értékek): Egyéb: 5%; Adminisztratív: 3,3%; Léginavigációs: 0,2%.

2012-re használt feltételezések (átlagos értékek): Egyéb: 1,25%; Adminisztratív: 2,69% - léginavigációs munkavállalókra nem került külön kategória elkülönítésre.

Halálozási ráta:

A használt halálozási indexek a KSH által közzétett adatokból kerültek meghatározásra – 2013: a közzétett maximum 10%-os munkahelyi baleset okozta halálozási ráta 50%-kal csökkentésre került az elmúlt három év historikus adatait figyelembe véve.

Béremelések:

A régi rendszerben maradó három munkavállalóra értékelési célokra 3% került meghatározásra. Béremelésnek tulajdonítható feltételezés változás nem volt 2013-ra.

A szakszervezetekkel kötött megállapodások alapján 2012 viszonylatában az alábbi ráták kerültek alkalmazásra: 2013: 6% vagy 3%-os növekedés a munkavállalók többségére vonatkozóan; 2014-től kezdve 3%-os bérnövekedést feltételeztünk. Ez a feltételezés 2,56%-ot képvisel 21 millió forinttal a feltételezés változás teljes összegéből, mely 820 millió HUF (csökkentő hatás).

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A minimál bérek szabályozásában bekövetkezett változások 2012-re vonatkozóan 33 millió HUF növekedést okoztak az aktuáriusi veszteségekben (4,08%).

A kordedvezmény és kapcsolódó járulékaik kapcsán 2012-ben bevezetett új szabályozás az értékelési modell megváltozását okozta, 176 millió forinttal növelve az aktuáriusi veszteségeket 2012-ben (21,4%-ot az összesenből).

A Csoport nem várja az aktuáriusi feltételezések olyan ésszerűen feltételezhető változásait, amelyek jelentősen megváltoztatnák a kötelezettség fordulónapi egyenlegét, így az értékelés során használt főbb aktuáriusi feltételezésekre elvégzett érzékenység vizsgálat bemutatására sincsen szükség.

18. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

A fordulónapokon az alábbiak szerint alakultak az egyenlegek:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Állami vagynon keletkezett visszapótlási kötelezettség	947 707	302 260	257 412
Kapott támogatások - hosszú lejáratú kötelezettség*	2 009 902	1 581 160	1 822 972
Közös vezetésű vállalattal szembeni hosszú lejáratú kötelezettség	3 937	3 862	4 126
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	2 961 546	1 887 282	2 084 510

* A kapott támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségeket a 24-es számú kiegészítő megjegyzés alatt mutatjuk be.

Állami vagyon visszapótlási kötelezettsége:

2007 szeptemberében a Csoport az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyoni Igazgatóság, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyoneértékű jogai felett.

A megállapodás eredményeképp a Társaság köteles ezen eszközöket eredeti állapotukban megtartani, bővíteni, felújítani, és gyarapítani. Az eszközök eredeti állapotban való megtartásának kötelezettsége - a kezdeti bekerülési érték és az elszámolt értékcsökkenés különbsége – a hosszú távú kötelezettségek között szerepel, ahogy a fenti táblában is bemutatásra került. A visszapótlási kötelezettség összegét az elszámolt értékcsökkenés összegével szemben a vagyonkezelte eszközökön végzett beruházások, továbbá a vagyonkezelésből kivett eszközök értéke is módosítja. A vagyonkezelési jogot a Csoport operatív lízingként kezeli, melyről további információt a 2-es és 28-as kiegészítő megjegyzések tartalmaznak.

A vonatkozó szabályozás 2013. június 28-as hatállyal való módosulása értelmében a pénzügyi év második félévére eső kötelezettség elengedésre került. A 134 millió forintos összeget a Csoport kapott állami támogatásként számolta el az egyéb bevételek között, csökkentve a kötelezettség év végi egyenlegét.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.
 (minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

19. Szállítói kötelezettség

A szállítói kötelezettségek korosítása az alábbiak szerint alakult:

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Nem lejárt	1 976 428	1 247 063	2 579 294
Lejárt, éven belüli	116 666	40 821	32 315
Lejárt, 1 és 5 év között	0	0	0
Szállítói tartozások összesen	2 093 094	1 287 884	2 611 609

A Csoport szállítói tartozásait fizetési határidőn belül rendezi, és nem volt jelentős lejárt tartozása 2012. december 31-én, illetve 2012. január 1-jén. A bemutatott periódusok lejárt tartozásainak többsége olyan novemberi, illetve decemberi számla, amit a Csoport a következő év elején kifizetett.

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Szállítói tartozások - belföldi	1 026 715	862 298	2 181 984
Szállítói tartozások - külföldi	1 066 265	425 586	429 625
Kapcsolt vállalatokkal szembeni kötelezettségek	114	0	0
Szállítói tartozások összesen	2 093 094	1 287 884	2 611 609

A menedzsment úgy véli, hogy a szállítói tartozások könyv szerinti értéke megközelíti azok valós értékét.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

20. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség

	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Kutatás-mentési tevékenységgel kapcsolatos kötelezettség	302 355	0	450 104
Tulajdonossal szemben fennálló kötelezettség	0	0	182 145
Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változása (veszteség)**	16 182	179 050	116 393
Magánnyugdíjpénztárakkal és nyugdíjpénztárakkal szembeni kötelezettség	648 645	671 726	251 434
Társadalombiztosítási kötelezettségek	353 108	193 473	862 620
Személyi jövedelemadó	319 341	392 622	502 817
Különböző hatóságokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettségek	101 483	108 440	101 200
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	80 061	129 093	87 328
Egyéb kötelezettségek összesen	1 821 175	1 674 404	2 554 041
Kapott állami támogatások - rövid lejáratú rész*	284 403	179 588	304 250
Egyéb halasztott bevételek	687	360	1 713
Halasztott bevételek összesen	285 090	179 948	305 963
Teljesített, nem számlázott szolgáltatások összesen	588 456	552 156	58 681
Elhatárolt költségek összesen	588 456	552 156	58 681
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	2 694 721	2 406 508	2 918 685

* A kapott támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségeket a 24-es kiegészítő megjegyzés alatt mutatjuk be.

** A cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változását a 27-es, illetve 30-as kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

Tulajdonossal szemben fennálló kötelezettség:

A Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak, a Társaság jogelődjének fizetendő 182 millió HUF az EUROCONTROL költségalap elszámolási mechanizmusból 2006-os évre vonatkozóan továbbhozott, és mint ilyen, a Társaság jogelőd minisztériumát megillető tétel. A Csoport költségvetési szervként való működésének gazdálkodási időszakából származó eszközökkel való elszámolását a 2201/2006-os kormányhatározat 4-es pontja szabályozza. A tétel 2012-ben rendezésre került.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Kutatás-mentési tevékenységből származó kötelezettség:

A kimutatott kötelezettség a kutatás-mentési tevékenység nyújtásáért felelős Honvédelmi Minisztérium nevében a légtérhasználóktól ilyen címen beszedett összeg. A tételt a légitársaságok az en-route egységdíjakon keresztül megtérítették, a Minisztériummal való elszámolás fordulónapkor azonban még nem történt meg. A tétel az árbevétellel összevonásra került, mivel a Csoport ügynöknek minősül a kutatás-mentési tevékenység esetében.

A kutatás-mentési tevékenység rendelkezésre állását, illetve amennyiben tényleges kutatás-mentési tevékenység merül fel, az ehhez kapcsolódó feladatokat a Honvédelmi Minisztérium végzi, így a költségeket is ő viseli. Ezen tevékenység tervezett költségei azonban a HungaroControl által kezelt magyar költségalap részét képezik, így az egységdíjon keresztül a Társaság részére megtérítésre kerülnek. A Társaság az így megkapott bevételt, a tervezett – azaz a költségalapban szereplő - kutatás-mentési költségeknek megfelelő összeget, a Honvédelmi Minisztérium részére megfizeti.

A fenti tranzakció esetében készletezési kockázattal nem rendelkezik a HungaroControl, mivel alapvetően a Honvédelmi Minisztériumnak kell a kutatás-mentési tevékenység rendelkezésre állását biztosítani, melynek készletezése fogalmilag kizárt. Tekintettel arra, hogy a HungaroControl a mindenkori elfogadott teljesítményterv alapján elfogadott összeget fizeti ki a Honvédelmi Minisztérium részére, így nem fordulhat elő, hogy a Társaság „támogatást” nyújt a Honvédelmi Minisztérium számára, és ez az összeg számára nem kerül megtérítésre.

A tranzakcióból származó bevételt nem a Társaság határozza meg, azt a várhatóan felmerülő költségek alapján a Honvédelmi Minisztérium kalkulálja, így erre sincs hatással a HungaroControl.

Mivel a kutatás-mentési költségek a teljesítménytervbe beállításra kerülnek, így azok részét képezik az éves egységdíjak megállapításához használt költségtervnek. Ezeket az egységdíjakon keresztül a Társaság számára a tervek teljesülése mellett a vevők megtérítik. A fentiek figyelembe vételével a Társaság a Honvédelmi Minisztérium részére kifizetett összeget, mint árbevételt csökkentő költségként számolja el.

A nettózás eredményeképp az árbevétel 2013-as egyenlege 403.140 ezer HUF csökkentő tételet tartalmaz (2012: 391.400 ezer HUF).

Teljesített, nem számlázott év végi egyenlegek:

A 2013-as év végi egyenleg főképp az állami tulajdonban lévő eszközök bérleti díját (331 millió HUF) és tanácsadási díjakat (165 millió HUF) tartalmaz.

A 2012-es év végi egyenleg magában foglal 447 millió HUF, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium felé megtérítendő, 2007 előtti vevőegyenlegek behajthatatlan követeléseinek megtérülését (további információt erről a tételről a 28-as kiegészítő megjegyzés alatt, a kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók között mutatunk be).

21. Árbevétel

Az árbevétel összetétele az alábbi:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Árbevétel léginavigációs szolgáltatásból - en route	25 066 265	23 978 961
Árbevétel léginavigációs szolgáltatásból - terminal	5 472 820	4 788 196
Hatékony, lezárt fedezeti ügyletek valós értékelési tartaléka átsorolva tőkéből árbevételbe	-308 010	285 338
Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból összesen	30 231 075	29 052 495
Egyéb árbevétel export tevékenységből	46 266	0
Egyéb árbevétel belföldi értékesítésből	69 968	70 556
Egyéb árbevétel összesen	116 234	70 556
Árbevétel összesen	30 347 309	29 123 051

A Csoport devizában denominált, léginavigációs szolgáltatás nyújtásából származó árbevételének egy része cash flow fedezeti ügyletekkel fedezett. A devizában történő cash-flowk fedezésére használt deviza fedezeti ügyletek tőkében elszámolt hatékony részének tőkéből történő átvezetését a Csoport az árbevételben számolja el, a fedezett vevőkön keletkező árfolyam-nyereségekkel/veszteségekkel együtt. Az árbevételben kimutatott, tőkéből átvezetett tétel 2013-ban 304 millió HUF veszteség (2012: 406 millió HUF nyereség).

A fenti tábla tőkéből való átvezetését bemutató sora 3.437 ezer HUF, illetve 121.266 ezer HUF árfolyam-differenciából eredő veszteséget is tartalmaz 2013-ra, illetve 2012-re vonatkozóan.

Tovább információt a cash-flow fedezeti ügyletekről a 27-es és 30-as kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

Az egyenlegek a bemutatott évekre vonatkozóan a Honvédelmi Minisztérium által végzett kutatás-mentéssel kapcsolatos ügynöki tevékenységek korrekcióit is tartalmazzák (2013: 403.140 ezer HUF és 2012: 391.400).

A tételek értékelése a Minisztérium által riportált költségek alapján történik. További információt a 20-as megjegyzés alatt közlünk.

Minden árbevétel folytatódó tevékenységből származik.

Árbevétel léginavigációs szolgáltatás nyújtásából:

A Csoport fő tevékenysége léginavigációs szolgáltatás nyújtása – árbevételeinek több mint 99%-a légiforgalmi díjakból származik.

A Társaság főtevékenysége a légiforgalmi irányítás, melyen belül a két fő üzletága: Magyarország felett átrepülő forgalom irányítása (En Route szegmens) és a Budapest, Liszt Ferenc repülőtér közelkörzeti és terminálirányítása (TNC szegmens.)

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A légiforgalmi díjbevételt egyrészt meghatározza a légiforgalom alakulása, másrészt a szolgáltatási egységek alakulása, ami a repülőgép súlyát is figyelembe veszi.

Árbevétel egyéb forrásból:

Ezen kategórián belül a két legfontosabb szegmens a radar adatszolgáltatásból (44.259 ezer HUF 2013-ban, 3.589 ezer HUF 2012-ben), valamint a bérleti díjkból származó bevétel (26.721 ezer HUF 2013-ra és 21.535 ezer HUF 2012-re). A nem léginavigációs szolgáltatásból származó árbevétel nem képvisel meghatározó részarányt a teljes árbevételen belül.

22. Személyi jellegű ráfordítások

Személyi jellegű ráfordítások összetétele:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Bérek és fizetések	10 620 074	10 549 097
Bérfelrakások	3 993 399	3 849 545
Egyéb személyi jellegű költségek	870 700	795 225
Tárgyévi ráfordítások nyugdíjprogramból és egyéb hosszú távú munkavállalói hozzájárulásból*	1 225 231	200 353
Személyi jellegű ráfordítások összesen	16 709 404	15 394 220

* További információt a 17-es kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

A HungaroControl alkalmazotti létszáma – záró értékek:

	2013	2012
Légiforgalmi irányítók	173	178
Repüléstájékoztatók	27	27
Egyéb	504	487
Munkavállalói záró létszám	704	692

Az EPC Kft-nek 2013-ban 6, 2012-ben pedig 4 fő alkalmazottja volt - ezeket az adatokat a fenti tábla nem tartalmazza.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

23. Anyagjellegű ráfordítások

A bemutatott évek anyagjellegű ráfordításait a következő tábla foglalja össze:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Villamosenergia díja	273 110	269 073
Egyéb anyagok	113 273	10 454
Anyagköltség	386 383	279 527
Vagyonkezelte eszközök bérleti díja*	1 717 777	2 329 617
Belföldi képzés, továbbképzés költségei	500 136	506 933
Szakértői, pályázati díj, üzletviteli tanácsadás	411 455	397 634
Meteorológiai szolgáltatás költségei	387 814	374 587
Munka- Tűz és Vagyonvédelmi, valamint őrző-védő szolgáltatás	352 687	289 222
Javítás, karbantartás	305 728	421 504
Szoftver éves rendszeres és alkalmi frissítés, karbantartás	247 729	252 360
Külföldi utazás kiküldetés	221 892	185 597
Ingatlanok, bérleti díjai, kölcsönzési díjai	155 242	170 178
On-line szolgáltatás, adatátvitel	131 551	145 024
Szennyvíz-, hulladékkezelés	81 256	56 567
Tárgyi eszközök bérleti díjai, kölcsönzési díjai	80 831	25 490
Hirdetés, reklám, propaganda, marketing költségek	63 392	53 017
Nem tárgyi eszközt érintő kölcsönzési díjak	48 595	39 055
Könyvvizsgálat díja	7 568	6 106
Vagyonkezelte eszközök miatt elszámolt költség	835 458	136 163
Egyéb költségek	412 323	386 964
Eurocontrol hozzájárulás	1 319 680	1 363 593
Hatósági díjak	511 228	509 200
Felelősségbiztosítások	406 664	377 962
Igénybevett és egyéb szolgáltatások	8 199 006	8 026 773
Anyagjellegű ráfordítások összesen	8 585 389	8 306 300

A kifizetetlen, nem-felmondható lízing megállapodásokból eredően a Csoport év végén az alábbi minimális, a lízing futamidejére kalkulált lízingfizetési kötelezettségekkel rendelkezett:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Éven belül	215 464	152 149
1– 5 év között	558 872	547 649
5 éven túl	159 071	183 106
Összesen	933 408	882 904

A bemutatott megállapodások ingatlan bérleti díjakat (radar-terület bérleti díja; parkoló bérleti díjak és iroda bérleti díjak), valamint autó flotta bérleti díjat tartalmaznak.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2007 szeptemberében a Csoport az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyoni Igazgatóság, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyonértékű jogaik felett. A Társaság a vagyonkezelési jogot operatív lízingként kezeli, figyelembe véve, hogy a pénzügyi lízing kritériumai nem teljesülnek a 2-es kiegészítő megjegyzésnél írtak miatt. A bérleti díj 2013-ban 1.717.777 ezer HUF volt (2012-re 2.329.617 ezer HUF). Egy, a 2013 során megújított megállapodás szerint a lízing díj az eszközérték alapján kerül meghatározásra. A szerződés felmondható.

24. Egyéb bevételek (ráfordítások)

	2013. december 31.	2012. december 31.
Kapott támogatások	383 229	336 205
Felmentett repülések költségtérítése*	415 779	413 934
Állami szervezetek megtérítendő költségekre képzett céltartalék felhasználása	0	178 274
Elengedett kötelezettségek**	134 903	0
Értékesített tárgyi eszközök bevételei	21 501	1 814
Követelések visszaírt értékvesztése	19 745	76 840
Késedelmi kamatból származó bevételek	17 273	21 192
Egyéb elszámolt bevétel-tételek	16 212	16 759
Egyéb bevételek összesen	1 008 642	1 045 017
Követelések elszámolt értékvesztése	117 047	261 556
Adott támogatások, szponzoráció	209 851	166 461
Céltartalék képzése	0	77 922
Ingtatlanadó	33 917	20 668
Értékesített tárgyi eszközök nyilvántartás szerinti értéke	21 601	0
Behajthatatlan követelések leírt értéke	18 271	48 972
Cégautó adó	6 857	7 275
Egyéb elszámolt költségtételek	3 155	4 941
Egyéb ráfordítások összesen	410 699	587 795
Összesen (bevétel)	597 943	457 222

* A díjfizetés alól felmentett repülések egyenlegeit, valamint az eredménykimutatásban tárgyévben elszámolt tételek részletezését a 28-as, kapcsolt felekkel történő tranzakciók kiegészítő megjegyzés tartalmazza. A tétel mérlegben elszámolt ellentételező párja a 9-es, illetve 13-es kiegészítő megjegyzések alatt került bemutatásra az egyéb hosszú lejáratú eszközök és egyéb forgóeszközök részeként.

** A 134 millió forintos tétel állami támogatásként kezelt, és a visszapótlási kötelezettség év végi egyenlegét csökkenti a 18-as számú megjegyzésnél írtaknak megfelelően.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A behajthatatlan és leírt követelések egyenlegeit a 12-es és 30-as megjegyzések mutatják be. Az alábbi tábla a kapott támogatások egyenlegeit és az azokban bekövetkező mozgásokat foglalja össze:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Egyenleg január 1.	1 760 748	2 127 222
Kapott támogatás - egy éven belül feloldandó	179 588	304 250
Kapott támogatás - egy éven túl feloldandó	1 581 160	1 822 972
Halasztott bevételek feloldása	383 229	307 310
Kohéziós Alapból kapott támogatásból vásárolt eszközökön elszámolt értékcsökkenés	179 264	304 158
TEN-T EERP támogatásból vásárolt eszközökön elszámolt értékcsökkenés	201 459	0
'PARAT' - ÁFA feloldás	2 506	3 152
Tárgyévben kapott támogatások elszámolt összege	916 786	-59 164
TEN-T-EERP	890 664	0
Elszámolt árfolyamkülönbözet kapott előleg (+ veszteség/ - nyereség) TEN-T-EERP	26 122	-59 164
Egyenleg december 31.	2 294 305	1 760 748
<i>1 éven belül feloldandó</i>	<i>284 403</i>	<i>179 588</i>
<i>1 éven túl feloldandó</i>	<i>2 009 902</i>	<i>1 581 160</i>

Az állami támogatások elszámolása kapcsán alkalmazott számviteli politikákat a 2-es megjegyzés alatt tesszük közzé.

Egyenlegek projektenkénti megbontásban:

	2013. december 31.		2012. december 31.	
	Rövid távú	Hosszú távú	Rövid távú	Hosszú távú
TEN-T EERP, ANS III Projekt	201 205	1 382 749	0	868 627
Kohéziós Alap, Radar Projekt	79 414	606 374	176 438	688 613
PARAT' - ÁFA	3 784	20 779	3 150	23 920
Egyenlegek összesen	284 403	2 009 902	179 588	1 581 160

Kapott támogatás – TEN-T EERP, ANS III projekt

Az ANS III elnevezésű, komplex fejlesztési program részeként kiépítésre került egy új, magas technikai színvonalon megvalósított irányító központ. A beruházás az alábbi célokkal valósult meg: a meglévő légi irányító központ kapacitásának növelése, valamint az irányítás magas szintű hatékonyságának, technológiai standardoknak és az uniós integrációs-, valamint teljesítménycéloknak való megfelelés fenntartása. A projekt 5.964 ezer EUR EU finanszírozásban részesült a TEN-T program keretében (Transzeurópai Közlekedési Hálózat).

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport a Bizottság végső jóváhagyását és döntését 2013 júliusában kapta meg. A kapott előlegek a Zárójelentést (2009-HU-40043-E) követően átutalt utófinanszírozási résszel együtt a hosszú lejáratú kötelezettségek között halasztott bevételként elszámolásra kerültek, a várhatóan éven túl feloldható összeg mértékéig. A támogatás várhatóan következő év során feloldandó része, azaz a következő pénzügyi periódus során elszámolt értékcsökkenés becsült összege, az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek részeként került kimutatásra. Mivel a támogatási összegeket EUR-ban biztosították, az előfinanszírozási tételek év végi átértékelése és a támogatás hosszú lejáratú kötelezettségek között történő, halasztott bevételként való elszámolása a fenti árfolyamkülönbségeket eredményezték.

Kapott támogatás – Kohéziós Alap, Radar projekt

A Csoport által három földrajzi lokáción használt radarok modernizálását és az automatizált légiforgalmi irányító rendszer szoftverének (MATIAS) továbbfejlesztését célzó projekt 50%-os, 14.917 ezer EUR összegű támogatásban részesült a Kohéziós Alap keretében.

A szoftver-fejlesztés bevezetésének, illetve az új radareszközök üzembehelyezésének utolsó fázisa 2008 novemberében zárult le.

Az eredménykimutatással szemben bevételként elszámolt tételek megegyeznek a támogatott eszközök hasznos élettartama alatt elszámolt értékcsökkenések összegével. 2013 év végén 686 millió HUF volt a projekt halasztott bevételeinek egyenlege (ebből 79 millió HUF a várhatóan éven belül feloldandó rész, amit rövid lejáratú tételként mutatunk ki) – 2012: 865 millió HUF volt az egyenleg 179 millió HUF összegű, várhatóan éven belül eredménykimutatásban elszámolandó, rövid lejáratú tételként elkülönített résszel.

Kapott támogatás – FABCE II

Austrocontrol, HungaroControl Ltd., Rizeni letového provozu České republiky, Kontrola zracnega prometa Slovenije, d.o.o társaságok közösen pályáztak az 1.447.390 EUR összegű konzorciumi támogatásra, a közép-európai funkcionális légtérblokk területén megvalósítandó intézkedések költségének fedezéséül. A Bizottság végső jóváhagyása és döntése 2014-ben született meg; a projekt 2012 év végén lezárult. Mivel a költségek már felmerültek és további ráfordítás nem várható, a támogatást annak az időszaknak a bevételeként kell elszámolni, amelyben lehívhatóvá válik.

Emiatt a kapott előfinanszírozás összegét (251.664 EUR) a fennmaradó utófinanszírozási összeggel együtt abban az időszokban számolta el bevételként a Csoport az eredménykimutatásban, amelyben a költségek is felmerültek, a felmerülő költségekkel megegyező mértékben. 2011-ben 74.547 ezer HUF költség és bevétel került az eredménykimutatásban elszámolásra, míg a 2012-ben összesen felmerült költség 193.470 ezer HUF volt. 2012-re vonatkozóan a támogatás fennmaradó, elszámolandó összege, 28.894 ezer HUF, került bevételként összesen az Egyéb forgóeszközökön és Egyéb bevételek között elszámolásra. 2011-ben elszámolásra került az Austrocontrolnak fizetendő koordinációs díj költségként való elhatárolása 19.728 ezer HUF összegben.

A menedzsmentnek nincsen tudomása nem teljesített kondíciókról, illetve egyéb a támogatásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségekről, amelyek bemutatása szükséges lenne.

25. Pénzügyi bevételek (ráfordítások)

	2013. december 31. (+ (nyereség) / - (veszteség))	2012. december 31. (+ (nyereség) / - (veszteség))
Realizált árfolyam különbségek (veszteség)	-44 394	32 047
Diszkont lebontása - hosszú távú munkavállalói kötelezettségek* (veszteség)	-151 627	-151 697
Lekötött betéteken realizált kamat	493 556	717 989
Devizás tételek év végi ártértékelésének eredménye	-22 834	144 412
Cash-flow fedezeti ügyleteken realizált swap-pontok**	278 656	248 389
Cash-flow fedezeti ügyletek nem hatékony része**	-4 962	169 836
Diszkont lebontása - egyéb	16 195	93 547
Egyéb tételek	605	0
Pénzügyi tevékenység eredménye	565 195	1 254 523

* A hosszú távú munkavállalói kötelezettségeket a 17-es megjegyzés alatt mutatjuk be.

**A cash-flow fedezeti ügyleteket a 27-es megjegyzés alatt mutatjuk be.

26. Nyereségadók

Az IAS 12-vel összhangban, a Csoport az adóköteles nyereség alapon kalkulált adókat sorolja a nyereségadók közé. Ezek az adók az eredménykimutatás adózás előtti eredmény sora alatt kerülnek bemutatásra.

A jelen szabályozások értelmében a Csoport a következő adókat tekinti nyereségadónak: társasági adó, helyi iparüzési adó és innovációs járulék. A tárgyévi és halasztott adórátfordítások az alábbi egyenlegeket eredményezték:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Tényleges adó	1 085 417	898 970
Előző évekkel kapcsolatos módosítások	0	0
Halasztott adó (realizálható - / fizetendő +)	-57 568	455 794
Nyereségadó ráfordítás összesen	1 027 849	1 354 764

A fizetendő társasági adó mértéke Magyarországon 10% az adóalap első 500 millió HUF-ja után – e fölött egy 19%-os ráta alkalmazandó. A helyi iparüzési kulcsa az adóalapon (bruttó nyereség) 2% volt, míg az innovációs járulék 0,3% mértékű mindkét évben.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A nyereségadó effektív mértéke a törvényileg előírt nyereségadó mértékétől a következő tételek miatt tért el:

	2013. december 31.	2012. december 31.
Adózás előtti eredmény	2 833 877	4 362 701
Eredményére jutó, Magyarországon érvényes adókulcsok alapján számított adó	425 082	698 032
Adóalap részét nem képező tételek adóhatása	-109	-171 079
Adóalapból le nem vonható tételek adóhatása	9 080	0
Egyéb adóhatás	-30 343	-288 219
Társasági adó	403 710	238 734
Innovációs járulék	90 677	86 502
Helyi iparűzési adó	591 030	573 734
Halasztott adó	-57 568	455 794
Adóráfordítás	1 027 849	1 354 764
Effektív adókulcs	36%	31%

Az effektív adókulcs alakulását jelentősen befolyásolja a - bruttó fedezet alapján számított - helyi iparűzési adó és az innovációs járulék ráfordítás.

27. Cash flow fedezeti ügyletek

Derivatív pénzügyi instrumentumok valós értéke

2013. december 31-ével a cash flow fedezeti ügyletként megjelölt, egyéb átfogó eredmény valós értékelési tartalékában elszámolt, nyitott tranzakciók valós értéke az alábbi volt.

A 2012. január 1-én nyitott deviza forward ügyletek kezdeti elszámoláskor nem lettek fedezeti megjelöléssel ellátva, így azok az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé kerültek besorolásra, eredménytartalékkal szemben.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Derivatív pénzügyi instrumentumok valós értéke	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Egyéb forgóeszközök			
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>			
Forward fedezeti ügyletek (cash-flow fedezeti ügyletek)	44 102	43 880	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek			
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>			
Forward fedezeti ügyletek (cash-flow fedezeti ügyletek)	16 182	179 050	0
<i>Bekerüléskor eredménykimutatással szemben elszámolandó, valós értéken értékelt derivatív pénzügyi instrumentumnak definiált tételek</i>			
Forward ügyletek	0	0	116 393

A szerződések fordulónaptól számítva vagy egy, kettő, vagy három hónapon belül rendezésre kerülnek. Részletes információkat a derivatív pénzügyi instrumentumokról a 30-as kiegészítő megjegyzés alatt közlünk. A nyitott forward szerződések valós érték változásait megjelenítjük a mérlegben.

A következő táblázat a kezdeti megjelenítést követően valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok elemzését tartalmazza Level 1-3 kategóriákba sorolva, attól függően, hogy a valós érték meghatározása milyen mértékben megfigyelhető inputokon alapul.

- 1. szint: Azonos eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett (nem módosított) árfolyama,
- 2. szint: Olyan értékelési technika, amelynél minden lényeges input az eszközökre vagy a kötelezettségekre közvetlenül (mint árfolyam) vagy közvetve (mint származtatott árfolyam) megállapítható.
- 3. szint: Olyan alapadat, mely nem piacon megfigyelhető információon alapul.

A HungaroControl csak a 2. szinten, piaci árakból származtatott inputokkal értékelt instrumentumokkal rendelkezik. A fedezeti ügyletek értékeléshez használt valós értékek megegyeznek a bankoktól hónap végén kapott mark-to-market értékelésekkel. Az egyes szintek között nem történt átvezetés az adott évek során.

Pénzügyi eszközök	2013. december 31.			2012. december 31.			2012. január 1.		
	Level 1	Level 2	Level 3	Level 1	Level 2	Level 3	Level 1	Level 2	Level 3
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>		44 102			43 880				
Pénzügyi kötelezettségek									
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>		16 182			179 050				
<i>Bekerüléskor eredménykimutatással szemben elszámolandó, valós értéken értékelt derivatív pénzügyi instrumentumnak definiált tételek</i>									116 393

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

28. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók

Tranzakciók kapcsolt felekkel:

Tranzakciók a Magyar Állammal és más, a Magyar Állam által ellenőrzött társaságokkal:

Mivel a Társaság él az IAS 24.25 mentesítési lehetőségével, így a Társaságnak nem kell teljes körűen bemutatni a Magyar Állammal, valamint a Magyar Állam által ellenőrzött más társaságokkal folytatott tranzakciókat, illetve a velük szemben fennálló egyenlegeket. A mentesítés feltételeként azonban be kell mutatni az alábbiakat azon partnerekkel kapcsolatban, amelyek befolyással bírónak minősíthetők a Csoport szempontjából:

Díjfizetés alól felmentett, légi navigációs szolgáltatást igénybevevő állami felek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Honvédelmi Minisztérium és a Külügyminisztérium.

Állami felek, akiktől a Csoport szolgáltatást vásárol: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Honvédelmi Minisztérium, Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., Nemzeti Közlekedési Hatóság, MVM Zrt. és az Országos Meteorológiai Szolgálat.

Az alapítói és tulajdonosi jogok gyakorlója a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. A minisztériummal folytatott fő tranzakció az osztalékfizetés (1.500.000 ezer HUF 2013-ban; 1.000.000 ezer HUF 2012-ben).

A következő állami szervek nem rendelkeznek közvetlen ellenőrzéssel a Csoport felett, illetve fordítva, viszont a menedzsment megítélésében ezek a tranzakciók összegüknél fogva szignifikánsak, illetve valamely hatósági szervnek és a legfelsőbb menedzsmentnek beszámolásra kerülnek – mindezek alapján a Csoport ezen tranzakciók bemutatása mellett döntött.

2007 szeptemberében a Csoport az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyon Igazgatóság, a **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.** jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyoneértékű jogai felett.

A Csoport a vagyonkezelési jogot operatív lízingként kezeli, figyelembe véve, hogy a pénzügyi lízing kritériumai nem teljesülnek. A bérleti díj 2013-ban 1.717.777 ezer HUF volt (2012-re 2.329.617 ezer HUF).

A 2013 során megújított megállapodás szerint a lízing díj az eszközérték alapján kerül meghatározásra.

A megállapodás eredményeképp a Társaság köteles ezen eszközöket nyilvántartásában elkülönítve szerepeltetni, valamint azokat eredeti állapotukban megtartani, bővíteni, felújítani, és gyarapítani, ellensúlyozva a beruházások, illetve a vagyonkezelésből visszaadott eszközök értékével módosított felmerült értékcsökkenést („visszapótlási kötelezettség”).

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az eszközök eredeti állapotban való megtartásának kötelezettsége - a kezdeti bekerülési érték és az elszámolt értékcsökkenés különbsége – a hosszú távú kötelezettségek között szerepel (947.707 ezer HUF 2013-ban, 302.260 ezer HUF 2012-ben). (További információt a 18-as megjegyzés tartalmaz.)

A **Nemzeti Közlekedési Hatóságnak** felügyeleti díjat fizet a Csoport (2013: 500 millió HUF – 2012-re ugyanekkora volt az összeg) számos egyéb engedély hatósági díja mellett (2013: 19 millió HUF, 2012: 15 millió HUF).

A Társaság 447 millió forintot fizetett a **Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak** 2013 során a 2007 előtt keletkezett, légitársaságokkal szembeni követelések értékvesztésének költségápolon keresztül megtérülése következtében. A Társaság erre az összegre nem volt jogosult abból kifolyólag, hogy 2007-ben alapították - ezt megelőzően a Társaság jelen jogi formájában nem létezett (2007-ig a jogelőd társaság költségvetési szervként működött), így a megtérített költséget a 2012-ben minisztériummal aláírt megállapodásnak megfelelően a Társaság továbbutalta.

A további tranzakciók összegüknél fogva minősülnek jelentősnek:

A Csoport energiaszolgáltatója az **MVM Zrt.** (2013: 139.386 ezer HUF költsége keletkezett a Csoportnak, 2012: 46.635 ezer HUF). Meteorológiai adatokat az **Országos Meteorológiai Szolgálat**tól vásárol a Csoport (2013: 387.814 ezer HUF, 2012: 374.587 ezer HUF).

A Honvédelmi Minisztérium leányvállalata, a **HM EI Zrt.** látja el az őrzés-védéssel kapcsolatos, valamint a takarítási feladatokat (2013: 330.471 ezer HUF, 2012: 279.243 ezer HUF).

A Csoport a díjfizetés alól felmentett repülések Magyar Állammal rendezendő költségét rövid, illetve hosszú távú követelések között mutatja ki az egyéb bevételekkel szemben – ezek bemutatását a 9-es, illetve 13-as kiegészítő megjegyzések tartalmazzák.

A teljes, megtérítendő, díjfizetés alól felmentett repülésekből adódó követelés egyenlegek az alábbiak:

	Egyenleg 2013. december 31.	Megtérített egyenlegek	Pénzügyi bevételek között elszámolt	Egyéb bevétellel szemben elszámolt	Egyenleg 2012. december 31.	Megtérített egyenlegek	Pénzügyi bevételek között elszámolt	Egyéb bevétellel szemben elszámolt	Egyenleg 2012. január 01.
Honvédelmi Minisztérium	1 126 826	453 598	29 049	381 704	1 169 671	932 403	104 858	386 656	1 610 560
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	31 528	58 803	1 713	16 470	72 148	0	2 635	14 006	55 507
Külügyminisztérium	101 552	0	1 965	17 605	81 982	0	3 060	13 272	65 650
Összesen	1 259 906	512 401	32 727	415 779	1 323 801	932 403	110 553	413 934	1 731 717

A kintlévőségek fedezetlenek, rendezésük pénzeszközökkel történik. Kapott garancia nem kapcsolódik a tételekhez. Sem 2013-ban, sem 2012-ben nem került elszámolásra értékvesztés a kapcsolt vállalatokkal szembeni követelésekre.

Nem volt olyan esemény vagy tranzakció egyik bemutatott év vonatkozásában sem, amelyről a menedzsment úgy gondolja, hogy azok nem piaci feltételek mellett, vagy a szokásos üzletmeneten kívül történtek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Tranzakciók közös vezetésű vállalattal:

Az EPC Kft-vel folytatott tranzakciók teljes körűen bemutatásra kerülnek:

EPC-vel folytatott tranzakciók	2013. december 31.	2012. december 31.	2012. január 1.
Értékesítés kapcsolt félnek	33 358	25 677	13 533
Kapcsolt féltől való beszerzések	453 061	453 012	152 602
Követelés kapcsolt vállalkozással szemben	1 693	3 353	1 877
Kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben - hosszú lejáratú	3 937	3 863	4 127
Kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben - rövid lejáratú	114	0	0

Az EPC Kft. légitforgalmi irányítói képzési feladatokat lát el, valamint nyelvi kurzusokat tart (lásd 2.2 számú kiegészítő megjegyzést). Az EPC-től származó árbevétel főképp iroda bérleti díjakat, valamint tantermi bérleti díjakat tartalmaz.

A kintlévőségek fedezetlenek, és rendezésük pénzeszközökkel történik. Kapott garancia nem kapcsolódik a tételekhez. Sem 2013-ban, sem 2012-ben nem került elszámolásra értékvesztés a kapcsolt vállalatokkal szembeni követelésekre.

Nem volt olyan esemény vagy tranzakció egyik bemutatott év vonatkozásában sem, amelyről a menedzsment úgy gondolja, hogy azok nem piaci feltételek mellett, vagy a szokásos üzletmeneten kívül történtek.

Felügyelőbizottság és a kulcspozíciót betöltő vezetők javadalmazása:

A Csoport kulcspozícióban lévő vezetőinek javadalmazása kerül az alábbiakban bemutatásra az IAS 24, Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek standard alapján meghatározott kategóriákra összesítve.

2013. december 31. - Adatok ezer forintban

	Rövid távú munkavállalói juttatások	Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	Végkielégítések
Felügyelő Bizottság javadalmazása *	64 848*	4 686	5 910	8 911
Kulcs pozícióban lévő vezetők javadalmazása **	272 525**	0	0	4 533
Összesen	337 373	4 686	5 910	13 444

* Az összeg összesen 6,234 ezer forint értékben tartalmaz fix megbízási díjakat.

** Az összeg összesen 68,037 ezer forint értékben tartalmaz 2012-es évre vonatkozó bónusz kifizetéseket.

2012. december 31. - Adatok ezer forintban

	Rövid távú munkavállalói juttatások	Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	Végkielégítések
Felügyelő Bizottság javadalmazása *	32 236*	0	3 812	0
Kulcs pozícióban lévő vezetők javadalmazása **	215 218**	0	0	0
Összesen	247 454	0	3 812	0

* Az összeg összesen 6,450 ezer forint értékben tartalmaz fix megbízási díjakat.

** Az összeg összesen 38,233 ezer forint értékben tartalmaz 2011-es évre vonatkozó bónusz kifizetéseket.

Kulcspozíciót betöltő vezetők: a Társaság vezérigazgatója és igazgatói, valamint a Felügyelőbizottság tagjai.

A Csoport a Társaság vezérigazgatója és igazgatói, valamint a Felügyelőbizottság tagjai számára nem adott kölcsönt vagy előleget, és nem vállalt garanciát a nevükben.

29. Kötelezettségvállalások, függő kötelezettségek és követelések

Léginavigációs szolgáltatások nyújtásából keletkező alul- és felülfinanszírozási egyenlegek

A speciális EUROCONTROL költség elszámolási mechanizmus alapján, az útvonaldíjak 2011-ig a „teljes költségmegtérítéses” rendszer alapján kerültek meghatározásra. 2012 évtől a teljes költségmegtérítéses rendszer kizárólag a terminál irányítás szegmensben maradt fenn; bár a kiegyenlítés rendszere, a speciális egyenlegek és maga az elszámolási mechanizmus ugyanaz maradt továbbra is mindkét szegmens esetében.

Az elszámolási rendszer speciális mechanizmusának megfelelően, azon államok esetében, amelyek teljes költségmegtérítéses módszert alkalmaznak, a különbség az „n.” év bevétele és elszámolandó költségei között alul- vagy felülfinanszírozási egyenlegeket eredményezett. Az alul-, illetve felülfinanszírozás a felhasználóknak számlázott díjak és egyéb bevételek, illetve a ténylegesen felmerült költségek közötti különbségeként kalkulálódik.

Az alul- és felülfinanszírozási egyenlegek a „korrekciós mechanizmuson” keresztül kerülnek rendezésre, úgy, hogy az „n.” év egyenlegei (legkorábban) az „n+2.” év egységdíjaiban elszámolásra kerülnek.

A Csoport ezeket az elszámolási egyenlegeket nem mutatja be a mérlegében aktív, illetve passzív elhatárolásként, mivel az IFRS-ek szerint nem megengedett költséget készletre venni vagy elhatárolni azon az alapon, hogy későbbi időszakok árbevételén keresztül talán megtérülnek (alulfinanszírozás). Az sem megengedett, hogy későbbi időszakok költségeit számoljuk el feltételezve, hogy azok később tényleges felmerülésükkor ellentételezésre kerülnek (felülfinanszírozás).

Mivel azonban ezek az egyenlegek teljesítik a függő követelések, illetve kötelezettségek kritériumait, továbbá a jövőbeni cash-flowkra, illetve a működésre jelentős hatással bírnak, a lenti táblázaton keresztül bemutatásra kerülnek a céltartalékok értékelési követelményeinek megfelelő értékkel.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Pénzügyi hatások becslése – Függő követelések, az EUROCONTROL korrekciós elszámolási mechanizmusából adódó elszámolási egyenlegek:

Alulfinanszírozás a költség alap mechanizmusból	Nyitó egyenleg 2012.12.31.	2013. évi feloldás	2013. évi képzés	Záró egyenleg 2013.12.31.
2007. évi TNC elszámolási egyenleg	68 835	-68 835	0	0
2008. évi TNC elszámolási egyenleg	296 784	-296 784	0	0
2009. évi TNC elszámolási egyenleg	990 058	-990 058	0	0
2010. évi TNC elszámolási egyenleg	433 096	-433 096	0	0
2012. évi TNC elszámolási egyenleg	543 898	0	0	543 898
2010. évi Útvonal elszámolási egyenleg	1 211 449	-1 211 449	0	0
2012. évi Útvonal elszámolási egyenleg	327 569	609 801	0	937 370
2013. évi Útvonal elszámolási egyenleg	0	0	336 027	336 027
Alulfinanszírozási egyenlegek összesen	3 871 689	-2 390 421	336 027	1 817 295

Pénzügyi hatások becslése – Függő kötelezettségek, az EUROCONTROL korrekciós elszámolási mechanizmusából adódó elszámolási egyenlegek

Felülfinanszírozás a költség alap mechanizmusból	Nyitó egyenleg 2012.12.31.	2013. évi feloldás	2013. évi képzés	Záró egyenleg 2013.12.31.
2011. évi TNC elszámolási egyenleg	1 205 206	-1 205 206	0	0
2011. évi Útvonal elszámolási egyenleg	1 505 533	-1 505 533	0	0
2013. évi TNC elszámolási egyenleg	0	0	508 132	508 132
2013. évi Útvonal elszámolási egyenleg	0	0	737 429	737 429
Felülfinanszírozási egyenlegek összesen	2 710 739	-2 710 739	1 245 561	1 245 561

A fent bemutatott eszközök, kötelezettségek realizálása várható, de azok pontos összege, illetve dátuma olyan bizonytalan jövőbeni események függvénye, amik nem teljesen állnak a Csoport befolyása alatt (jövőbeni forgalom, érintett felek jóváhagyása).

Egyéb kötelezettségvállalások, függő követelések és kötelezettségek

Egyéb kötelezettségvállalások, függő követelések és kötelezettségek között a Csoport a következő adott bankgaranciákat tartja nyilván a bemutatott évekre vonatkozóan:

Lejárat dátum	Összeg (HUF)	Adott garanciák
2011.09.14-2014.08.17	16 353 803	bérleti díj fizetési garancia
2012.02.23-2014.06.30	12 000 000	bérleti díj fizetési garancia

Új projektek, szerződések tendereztetési eljárásai során a Csoport jóteljesítési garanciát kérhet. Ezek többnyire a kommunikációs infrastruktúra, illetve rendszerek beruházási vagy átalakítási projektekjeihez köthetőek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Ezek lejáratát a szerződés hosszától függően változhat; a garancia érvénye kitarthat a szerződés teljes időtartamának végéig. Az ilyen címen kapott garanciák 2013. december 31-ei értéke összesen 378.656 ezer HUF (2012: 1.455.971 ezer HUF).

30. Pénzügyi kockázatok kezelése

A Csoport ki van téve a piaci és a pénzügyi feltételek megváltozásából adódó kockázatoknak. Ezek a változások befolyásolhatják az eredményeket, az eszközök és a kötelezettségek értékét. A pénzügyi kockázatkezelés célja, hogy a kockázatokat az operatív és a finanszírozási tevékenységeken keresztül folyamatosan csökkentse.

A nem fedezeti célú pénzügyi eszközök az alábbi kategóriákba sorolhatók: kölcsönök és követelések; eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök; értékesíthető pénzügyi eszközök; lejáratig tartandó befektetések.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközök különböző kategóriákba kerülnek besorolásra. Ez a klasszifikáció a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ. A pénzügyi eszközhöz rendelt kategória meghatározza, hogy az milyen módszerrel kerül a későbbiekben értékelésre, és, hogy az értékelésből eredő bevétel az eredménykimutatáson keresztül vagy közvetlenül a tőkében kerül-e elszámolásra.

A bekerülést követően a pénzügyi eszközök vagy valós értéken vagy amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre, aszerint, hogy kezdeti megjelenítésükkor milyen kategóriába kerültek besorolásra.

A befektetések vásárlásának és eladásának elszámolása a teljesítés időpontjában történik, amely az eszköz másik fél részére történő átadásának napja, és kezdeti értékeléskor tranzakciós költségekkel növelt valós értéken kerülnek bemutatásra.

A pénzügyi kötelezettségek besorolása a megkötött szerződéses megállapodások tartamától függ. A pénzügyi kötelezettségek vagy az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt, vagy egyéb pénzügyi kötelezettségként sorolhatók be.

A jelentős számviteli politikák összefoglalója, a beszámoló készítéséhez használt értékelési elvek és más, a bemutatott pénzügyi instrumentumok megértéséhez szükséges, számviteli politikák a 2-es számú kiegészítő megjegyzés alatt kerülnek bemutatásra minden pénzügyi eszköz, illetve kötelezettség vonatkozásában.

A mérleg a bemutatott időpontokban a következő pénzügyi eszköz és kötelezettség kategóriákat tartalmazta:

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

a) Pénzügyi instrumentumok valós értéke:

Pénzügyi eszközök:

	Kölcsönök és követelések	Lejáratig tartandó befektetések	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen könyv szerinti értéken	Összesen valós értéken
Befektetett pénzügyi eszközök	16 205	0	0	0	0	16 205	16 205
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	412 150	0	0	0	0	412 150	412 150
Vevőkövetelések	4 535 003	0	0	0	0	4 535 003	4 535 003
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	1 320 706	0	0	0	0	1 320 706	1 320 706
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	13 590 122	0	0	0	0	13 590 122	13 590 122
Összesen, 2012. január 1.	19 874 186	0	0	0	0	19 874 186	19 874 186
Befektetett pénzügyi eszközök	28 762	0	0	0	0	28 762	28 762
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	413 934	0	0	0	0	413 934	413 934
Vevőkövetelések	4 839 488	0	0	0	0	4 839 488	4 839 488
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	0	0	43 880	0	43 880	43 880
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	909 949	0	0	0	0	909 949	909 949
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	10 238 400	0	0	0	0	10 238 400	10 238 400
Összesen, 2012. december 31.	16 430 533	0	0	43 880	0	16 474 413	16 474 413
Befektetett pénzügyi eszközök	28 620	0	0	0	0	28 620	28 620
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	415 779	0	0	0	0	415 779	415 779
Vevőkövetelések	4 883 358	0	0	0	0	4 883 358	4 883 358
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	0	0	44 102	0	44 102	44 102
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	876 466	0	0	0	0	876 466	876 466
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 212 458	0	0	0	0	15 212 458	15 212 458
Összesen, 2013. december 31.	21 416 681	0	0	44 102	0	21 460 783	21 460 783

Minden pénzügyi eszköz jelzálog- és tehermentes.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Pénzügyi kötelezettségek:

	Pénzügyi kötelezettségek valós értéken	Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelte pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken	Összesen könyv szerinti értéken	Összesen valós értéken
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0		261 538	261 538	261 538
Szállítói tartozások	0		2 611 609	2 611 609	2 611 609
Nem megelőlt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	116 393		116 393	116 393
Egy rövid lejáratú kötelezettségek kivéve a dók, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai	0		657 767	657 767	657 767
Összesen, 2012. január 1.	0	116 393	3 530 914	3 647 307	3 647 307
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek			306 122	306 122	306 122
Szállítói tartozások			1 287 884	1 287 884	1 287 884
Nem megelőlt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	179 050			179 050	179 050
Egy rövid lejáratú kötelezettségek kivéve a dók, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai			11 959	11 959	11 959
Összesen, 2012. december 31.	179 050	0	1 605 965	1 785 015	1 785 015
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek			951 644	951 644	951 644
Szállítói tartozások			2 093 094	2 093 094	2 093 094
Nem megelőlt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	16 182			16 182	16 182
Egy rövid lejáratú kötelezettségek kivéve a dók, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai			308 233	308 233	308 233
Összesen, 2013. december 31.	16 182	0	3 352 971	3 369 153	3 369 153

A valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek a fair value hierarchia 2-es szintjébe kerültek besorolásra, ahogyan az a 27-es számú kiegészítő megjegyzés alatt bemutatásra került.

Az Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek sor nem tartalmazza a kapott támogatásokat; továbbá az „egyéb rövid lejáratú eszköz”, valamint „egyéb rövid lejáratú kötelezettség” sorok nem tartalmaznak adókat és aktív-, passzív elhatárolásokat - mindezek a 13-as és 20-as kiegészítő megjegyzések alatt szerepeltetett értékeken kerültek kihagyásra.

Az értékvesztéssel csökkentett vevőkövetelések és szállítók értéke – a rövid lejárat miatt – a valós értéküket közelítik meg.

A pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek, az egyéb rövid távú eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékei közelítik valós értéküket a beszámoló fordulónapján a rövid lejárat miatt.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Befektetett pénzügyi eszközök:

Egyéb, állami szervekkel szemben követelt hosszú lejáratú eszközök – a 9-es számú kiegészítő megjegyzésnél írtaknak megfelelően -, mérlegfordulónapkor diszkontálásra kerülnek, így könyv szerinti értékeik a pénz időértékét is magukban foglalják. A lejáratú időtartam alatti diszkontálás következtében a fenti táblában bemutatott könyv szerinti értékek megközelítik a valós értéket – a diszkontáláshoz kockázatmentes kamatlábat használt a Csoport (állami kötvények hozamgörbéiből származtatott zéró kupon ráták az Államadósság Kezelő Központ Zrt. honlapján közölt értékben – www.akk.hu).

Egyéb hosszú távú kötelezettségek:

A kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek 18-as megjegyzés alatt közölt könyv szerinti értéke közelít valós értékéhez.

Vagyonkezelt eszközök visszapótlási kötelezettsége:

A Csoport ezen kötelezettség rendezését várhatóan nem pénzügyi eszközökkel fogja fedezni (azaz eszköz beruházásokon keresztül); ennek aránya azonban nem becsülhető megbízhatóan, mivel a döntési jogkör a Csoporton kívül van – ugyanígy a rendezés dátuma sem. Emiatt a Csoport úgy döntött, hogy a tételt bemutatja a pénzügyi kötelezettségek között. A kötelezettség könyv szerinti értéke közelíti annak valós értékét.

Forward deviza ügyletek valós értéke:

A forward deviza ügyletek valós értéke a tranzakciók nem realizált, év végi átváltási árfolyamokra való átértékelés következtében keletkezett, várhatóan egy éven belül realizálandó nyereségét vagy veszteségét mutatja. A használt átváltási árfolyamok a partner bankok által kalkulált mark-to-market értékelés során alkalmazottakkal egyezők.

A fenti egyenlegek egyike sem tartalmaz aktív piacon jegyzett eszközt.

A pénzügyi eszközök egyike sem került átvezetésre az egyes kategóriák között a bemutatott beszámolási periódusok alatt.

b) Pénzügyi kockázat kezelése

A Csoport a működésével kapcsolatos pénzügyi kockázatokat nyomon követi és menedzseli.

A Csoport szabályzatai és működési keretei egyértelműek. A Felügyelőbizottság látja el a felügyeleti funkciót a Csoport felett. A treasury funkció nem profit centerként működik; spekulációs célú tranzakciók nem megengedettek. A Csoport tevékenységéből eredő elsődleges pénzügyi kockázatok a piaci- (beleértve az árfolyam-, kamat- és inflációs kockázatokat), hitelezési- és likviditási kockázatok.

Piaci kockázat:

A Csoport tevékenységén keresztül elsősorban a deviza árfolyamok-, kamatlábak-, valamint inflációs ráták változásából eredő pénzügyi kockázatoknak van kitéve. A léginavigációs szolgáltatás nyújtásából eredően a Csoport speciális kockázattal is rendelkezik. Ezek a kockázatok és azok kezelési módszerei a lentiekben kerülnek bemutatásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Árfolyamkockázat kezelése:

A Csoport árfolyamkockázatnak való kitettsége és kockázata a légiforgalmi irányítás árbevételével kapcsolatban lép fel – ez képviseli a Csoport árbevételének 99,6%-át (2012: 99,7%). Ezen szolgáltatásokért felszámított díjak forintban rögzítettek, viszont euróban kerülnek számlázásra, illetve beszedésre az EUROCONTROL – az árbevétel beszédését adminisztráló szerv-, által havonta megállapított átváltási értéket alkalmazva. A használt átváltási árfolyam a számlázási periódust megelőző hónap ('t-1') napi záró Reuters-árfolyamainak átlaga. Annak a kockázatnak a csökkentésére, miszerint az átváltási árfolyamok az egységdíjak meghatározásának időszaka ('t-1' hónap átlaga) és az összegek HungaroControlhoz történő átutalásának időszaka ('t+2') között mozognak, a Csoport deviza forward ügyleteket köt. A Csoport árbevételéből származó várt cash-flowját fedezi a devizás kockázatkezelési szabályzatban meghatározott limitek alapján.

A Csoport devizában denominált pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek bemutatott könyv szerinti értéke az alábbiak szerint alakult a mérleg fordulónapokon:

	Év végi átváltási árfolyamok			Devizában denominált eszközök (adott deviza)			Devizában denominált eszközök (forint)		
	2013. december	2012. december	2012. január	2013. december	2012. december	2012. január	2013. december	2012. december	2012. január
EUR	296,91	291,29	311,13	16 969 901	19 493 786	14 749 814	5 038 533 327	5 678 344 810	4 589 109 680
USD	215,67	220,93	240,68		160 059	3 780	0	35 361 848	909 797
GBP	356,76	355,39	371,15	759	797	4 487	270 792	283 399	1 665 235
Egyéb*							0	0	1 125 712

	Év végi átváltási árfolyamok			Devizában denominált kötelezettségek (adott deviza)			Devizában denominált kötelezettségek (forint)		
	2013. december	2012. december	2012. január	2013. december	2012. december	2012. január	2013. december	2012. december	2012. január
EUR	296,91	291,29	311,13	3 511 999	4 427 094	4 364 663	1 042 747 748	1 289 568 211	1 357 977 605
USD	215,67	220,93	240,68	13 059	156 362	353 638	2 816 478	34 545 030	85 113 474
GBP	356,76	355,39	371,15	0	0	10 607	0	0	3 936 788
Egyéb*							629 564	8 591	0

*Számos egyéb deviza összesenjei, melyek nincsenek materiális hatással az éves beszámoló vonatkozó mérleg- és eredménykimutatás soraira.

Az eszközök pénzeszközöket, és pénzeszköz egyenértékeseket, valamint vevői követeléseket tartalmaznak. A bemutatott kötelezettségek szállítói kötelezettségekből és egyéb rövid lejáratú kötelezettségekből állnak.

A Csoportnak jelentős a kitettsége az euró árfolyamváltozásával szemben, ami a számlázási árfolyam.

A Csoport USD-ben fizet bizonyos biztosítási díjakat, azonban ez a pénzforgalom elhanyagolható részét képviseli – a költségek és kötelezettségek nagy része forintban denominált.

A TNC-szegmensben, a teljes költségmegtérítési mechanizmus következtében, a devizás kitettség kockázata áthárítható a légi társaságokra. Az en-route szegmensben, ahol a teljesítmény rendszer van érvényben, az árfolyam változásokból eredő kockázat gyakorlatilag nem hárítható át – ez a kockázat a Csoportnál marad.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A következő tábla a csoport érzékenységét mutatja a forint, euróval szembeni értékében bekövetkezett 3 százalékos növekedése vagy csökkenése esetén.

A Csoport az euró elmúlt három évben történő elmozdulásai alapján arra a következtetésre jutott, hogy egy 3 százalékos érzékenységi ráta ésszerűen lehetséges változást képvisel és megfelelő benchmarkot szolgáltat a HUF-fal szembeni EUR-rátákhoz. A lentiekben pozitívként feltüntetett számok az eredményben és tőkében való növekedést jelzik, míg a negatív értékek a tőke és eredmény csökkenését jelentik. Az EUR HUF-fal szembeni 3%-os leértékelődése az ugyanilyen mértékű felértékelődéssel szemben azonos, viszont ellentétes irányú változást eredményez a tőkében, eredményben.

A mérleg-tételek érzékenységvizsgálata kiterjed a devizában denominált pénzeszközökre, vevői követelésekre, szállítói tartozásokra és fedezeti ügyletekre – az év végi átváltási értéküket módosítjuk az EUR fordulónapi árfolyamában bekövetkezett 3%-os változással. A fordulónapi eredményre, tőkére gyakorolt hatást mutatjuk be, feltételezve, hogy az ésszerűen lehetséges, adott kockázati faktorból eredő változás ekkor következett be.

Mérlegtételek árfolyam érzékenysége:

	EUR/HUF	Eszközök	Kötelezettségek	Adózás előtti eredményre és tőkére gyakorolt hatása
2013				<i>Adatok forintban</i>
103%	305,82	151 156 000	43 439 063	194 595 063
100%	296,91	0	-74 721 496	-74 721 496
97%	288,00	-151 156 000	106 003 928	-45 152 071
2012				
103%	300,03	170 350 344	34 620 099	204 970 442
100%	291,29	0	-73 307 145	-73 307 145
97%	282,55	-170 350 344	111 994 192	-58 356 152

Deviza forward ügyletek nélkül a HUF EUR-val szembeni 3%-os leértékelődése 3,0%-os csökkenést okozna 2013. december 31-én az EUR-ban denominált tételek nettó pozíciójának egyenlegében, azaz az eredménytartalékban és a pénzügyi eredményben (2012 viszonylatában ugyanez az érték 3,4% lenne) – minden egyéb tényezőt változatlanul feltételezve. Ez azt jelenti, hogy a Csoport kitettsége az EUR-val szemben jelentős, és a pénzügyi eredmény viszonylag érzékeny a HUF/EUR ráta változására.

Egy hasonló vizsgálat a rátákban 5%-os változást feltételezve 4,8% változást okozna az eredménytartalékban 2012-re, és 4,0%-ot 2013-ra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Hasonló feltételezések a lenti valós érték változásokat eredményeznék az év végén nyitott derivatív ügyletek esetében.

	EUR/HUF	Adózás előtti eredményre gyakorolt hatás	Tőke egyenlegre gyakorolt hatás
2013			<i>Adatok forintban</i>
103%	305,82	-193 331	-173 997 743
100%	296,91	0	0
97%	288,00	194 561	174 825 641
2012			
103%	300,03	-3 909 894	-198 970 258
100%	291,29	0	0
97%	282,55	3 824 425	193 236 339

Az év végi átváltási árfolyam 3%-os elmozdulásának a devizás eszközök valós értékére tett hatása részben kompenzálható lenne a nyitott ügyletek valós értékének változásával a fedezeti ügyletek valós értékelési tartalékán, illetve az eredménytartalékban megjelenő swap pontokon és az ügyletek nem hatékony részén keresztül (2013: az eredménytartalék változásában 19% nem lenne ellentételezve mindkét scenárió esetében, 2012: leértékelődést feltételezve 17%, felértékelődés esetén 22% lenne ez az arány).

A következő táblázat egy feltételezett felértékelődés, illetve leértékelődés vevői követelésekre tett hatását mutatja, figyelembe véve a fedezeti értékelési tartalék egyenlegének változását is, azonos elmozdulásokat feltételezve mindkét egyenleg esetében.

A Csoport EUR-val szembeni kitétsége a vevői követeléseken keresztül a legnagyobb, ami hatékonyan csökkenthető fedezeti ügyletek kötésével, ahogyan a tábla mutatja.

	EUR/HUF	Vevőkövetelések	Adózás előtti eredményre és tőkére gyakorolt hatása	Tőkére gyakorolt hatás fedezeti ügylet értékelési tartalékkal
2013				<i>Adatok forintban</i>
103%	305,82	5 047 217 096	147 006 323	-26 798 089
100%	296,91	4 900 210 772		
97%	288,00	4 753 204 449	-147 006 323	27 624 757
2012				
103%	300,03	5 001 830 462	145 684 382	-49 375 981
100%	291,29	4 856 146 079		
97%	282,55	4 710 461 697	-145 684 382	43 727 532

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Év végi átértékelés:

A devizás tételek év végi átértékelésének eredménye a következő volt: 22.834 ezer HUF veszteség 2013 év végén (2012: 144.412 ezer HUF, nyereség).

Deviza forward ügyletek:

Az EUROCONTROL költségalap-elszámolási rendszerében az egységdíjak teljes költségmegtérítés alapján kerültek meghatározásra 2011-ig. A teljes költségmegtérítés módszere 2012-t követően kizárólag a terminál szegmensben maradt fenn, így az en-route navigációs szegmens deviza kockázata a Csoportra hárult.

A Csoport fedezeti ügyleteket köt – EUR-t ad el és HUF-ot vesz a terminál és en-route árbevétel előrejelzései alapján. A Csoport ezen ügyleteket cash-flow fedezeti ügyletként jelölte meg. A fedezeti ügyletek célja a légitársaságoktól EUR-ban befolyt árbevétel forintos értékének biztosítása.

A szerződött összegek alapjául a becsült szolgáltatási egységek, azaz a várható jövőbeli eladásokból származó cash-flowk 90%-a szolgál.

Év végén az alábbi nyitott ügyletekkel rendelkezett a Csoport:

2013. december 31.	Eladott EUR	Átlagos átváltási árfolyam	Vett HUF (ezer Forint)	Lejárat dátum	Várt Nyereség (+)/ Veszteség (-) - ezer forintban*	Eredménykimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított kamatbevétel
Novemberi árbevétel, 2013	6 852 624	296,66	2 032 867	23 01 2014	-4 258	-15	9 301
Decemberi árbevétel, 2013	6 295 602	299,47	1 885 344	27 02 2014	10 312	6	5 621
Januári árbevétel, 2014	6 432 533	301,66	1 940 435	27 03 2014	21 866	0	662
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	19 580 759	299,26	5 858 646	-	27 920	-9	15 584
2012. december 31.	Eladott EUR	Átlagos átváltási árfolyam	Vett HUF (ezer Forint)	Lejárat dátum	Várt Nyereség (+)/ Veszteség (-) - ezer forintban*	Eredménykimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított
Októberi árbevétel, 2012	2 675 056	288,15	770 827	11 01 2013	-9 530	0	9 892
Novemberi árbevétel, 2012	6 842 490	285,84	1 955 864	31 01 2013	-44 480	-937	18 778
Decemberi árbevétel, 2012	6 521 143	285,96	1 864 815	28 02 2013	-47 027	-3 052	11 334
Januári árbevétel, 2013	6 402 098	288,49	1 846 962	28 03 2013	-34 134	0	3 325
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	22 440 787	286,91	6 438 468	-	-135 171	-3 989	43 329
2012. január 01.	Eladott EUR	Átlagos átváltási árfolyam	Vett HUF (ezer Forint)	Lejárat dátum	Várt Nyereség (+)/ Veszteség (-) - ezer forintban*	Eredménykimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított
Novemberi árbevétel, 2011	5 326 000	311,91	1 661 233	31 01 2012	-22 482	n/a	n/a
Decemberi árbevétel, 2011	6 009 000	312,90	1 880 216	29 02 2012	-25 497	n/a	n/a
Januári árbevétel, 2012	6 323 191	307,31	1 943 211	30 03 2012	-68 414	n/a	n/a
Nem megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	17 658 191	310,71	5 484 660	-	-116 393		

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A fenti, előrejelzett tranzakciók között nincs olyan, mely a jövőben várhatóan nem történik meg.

A 2012. január 1-jén nyitott deviza forward ügyletek nem voltak fedezeti kapcsolatban, mivel a fedezeti elszámolás előfeltételei nem teljesültek, illetve az IAS 39 által előírt fedezeti dokumentációkkal nem rendelkezett a Csoport. Az ügyletekkel fedezett kockázat azonban azonos a fent leírttal.

Ezen ügyletek bekerüléskor eredménykimutatással szemben elszámolandó, valós értéken értékelt derivatív pénzügyi instrumentumnak definiált tételek. 116.393 ezer HUF veszteséget számolt el a Csoport a nyitó mérleg eredménytartalékban. Ez az összeg az a nem realizált veszteség, melynek megvalósulása 3-4 hónapon belül volt várható az ügyletek év végén érvényes árfolyamra való átértékelése következtében.

A következő összegek kerültek elszámolásra az eredménykimutatásban a 2013-as, illetve 2012-es pénzügyi évek során:

	Tőkében elszámolt tételek tárgyévben (A)	Tőkéből tárgyévben kivezetett eszközök eredménykimutatással szemben elszámolva (B)	Fedezeti ügyletek értékelési tartaléka év végén (A+B)	Cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony tételeinek eredménykimutatással szemben való elszámolása (C)	Eredménykimutatással szemben, pénzügyi eredményben elszámolt kamat (D)	Nyereség (+)/veszteség (-) összesen lezárt forward tranzakciókból (B+C+D)
2013	-292 246	-304 573	12 327	-4 962	278 656	-30 879
2012	232 093	406 604	-174 511	169 836	248 389	824 829

2013. december 31-én a cash-flow fedezeti ügyletek nem realizált nyereségeinek fedezeti értékelési tartalékban elszámolt, aggregált összege 12.327 ezer HUF (2012: 174.511 ezer HUF nem realizált veszteség). Ezen ügyletek lejáratát a következő pénzügyi időszak első három hónapjában várható, amikor a tőkében elkülönített összegek realizálásra kerülnek az eredménykimutatásban.

A cash-flow fedezeti elszámolás nettó eredménye a 2013-as pénzügyi évre 34.316 ezer HUF veszteség volt a fedezett vevőkön realizált nettó árfolyamkülönbségek levonása után (2012: 703.563 ezer HUF nyereség összesen).

A fedezett, nyitott vevőegyenlegek év végi árfolyamra történő átértékeléséből kifolyólag a Csoport 30.362 ezer HUF veszteséget számolt el az eredménykimutatásban (2012: 90.367 ezer HUF nyereség) – a tőke egyenlegében ezt az összeget részben kompenzálta a 12.327 ezer HUF értékben kimutatott, nyitott fedezeti ügyletek realizálásán várható nyereségből álló fedezeti értékelési egyenleg.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Kamatláb kockázat kezelése:

A Csoport kamatlábak változásából eredő kitettsége a terminál szegmensben jelentkezik leginkább, ahol teljes költségmegtérítéses elszámolási rendszer van érvényben. Ezen üzletág eredményét elsősorban a tőkeköltség határozza meg (lekötött tőke hozama) – kalkulációjának alapjául a kockázatmentes, 10 éves lejáratú magyar állampapírok hozama szolgál.

Az en-route üzletág esetében érvényben lévő teljesítmény rendszer lehetővé teszi kockázati prémium érvényesítését a tőkeköltség kalkulációjában. Ez a teljes, 2012-2014-es referencia periódusra előre meghatározásra került, így a perióduson belüli kamatlábak alakulása eltérhet a tényleges tőkeköltségben érvényesítettől. Ugyanakkor a tőkeköltség kalkulációjához használt nettó eszközállomány részeként nem megengedett a kamatozó eszközök figyelembe vétele. Ebből adódóan a Csoport kamatlábak elmozdulásából adódó kockázatnak való kitettsége nagymértékű lehet, amennyiben nagy összegű, kamatozó eszközöket birtokol.

A Csoport kamatozó lekötött betétállományának szerkezete az alábbiak szerint alakult:

	2013	2012
Éves kamatláb	Betét összege	Betét összege
Forint alapú betétek	HUF	HUF
1% - 2%	6 000 000	0
2% - 3%	6 000 000	0
3% - 4%	8 250 000 000	0
4% - 5%	6 440 000 000	12 000 000
5% - 6%	0	0
6% - 7%	0	6 127 007 037
7% - 8%	0	3 100 000 000
Összesen	14 702 000 000	9 239 007 037
EUR alapú betétek	EUR	EUR
< 0,5%	55 080	0
0,5 % - 1%	0	0
1%	300 000	0
1% - 2%	0	2 730 000
2,00%	13 260	0
2% - 3%	0	0
3%	0	0
> 3%	0	13 260
Összesen	368 340	2 743 260

A Csoport kamatláb változásra érzékenység vizsgálatot nem végzett, mivel a fenti eszközök egyike sem változó kamatozású. A Csoport nem birtokol egyéb változó kamatozású eszközt.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Jelenleg a Csoport pénzeszközeit banki lekötött betét formájában, illetve államkötvényekbe fekteti be (2013 év végén a Csoport nyitott államkötvény pozíciókkal nem rendelkezett).

A Csoport szándéka szerint lekötött betéteit olyan intézményeknél helyezi el, melyek hosszú távú hitelminősítésük alapján magas besorolást értek el.

A Csoport lekötött pénzeszközeinek egy részét állampapírokba fektette mind 2012, mind pedig 2013 során, azonban ebből adódó nyitott egyenleggel csak 2012 év végén rendelkezett. Ez, a lejáratig tartott, 1.000.007 ezer HUF összegű, éves 6,03% hozamot biztosító értékpapír befektetés három hónapos lejáratral rendelkezett, így a pénzeszköz egyenértékesek közé került besorolásra.

Az átlagos lekötött betétállomány 2013-ban 10.522 millió HUF volt (2012: 9.482 millió HUF). 2013-ban a lekötött betétek után kapott kamat összege 493.556 ezer HUF (2012: 717.989 ezer HUF). Az átlagos kamatszint 7,41%-ról 4.75%-ra esett vissza 2012 és 2013 között.

Inflációs kockázat kezelése:

A teljesítményrendszer alapján az inflációs ráta változásából eredő kockázatot a légitársaságok viselik.

Az inflációs kockázat kezelésének módja, ha a költségek minél nagyobb körében sikerül a költségek alakulását a tényleges inflációhoz igazítani. Ennek érdekében a Társaság bevezette az inflációs pótlékolás rendszerét a személyi juttatásokon, ami a legnagyobb arányt képviseli a költségelemek között.

A Csoport nem rendelkezik olyan pénzügyi eszközzel vagy kötelezettséggel, amik értéke az inflációs ráta esetleges változásának hatására módosulna és materiálisan befolyásolná a tőke egyenlegét, illetve az adott évi eredményt.

Hitelezési kockázat kezelése

Hitelezési kockázat akkor keletkezik, ha egy szerződéses partner kötelezettségei nemteljesítésével pénzügyi veszteséget okoz a Csoportnak. A Csoport hitelezési kockázatnak való kitettsége a vevő nemfizetésének kockázatából adódik, továbbá olyan hitelintézetek csődjének kockázatából, ahol pénzállomány került elhelyezésre vagy befektetésre, vagy derivatív ügylet került megkötésre.

Annak kockázata, hogy egy üzleti partner szerződéses kötelezettségét nem teljesíti, jelentősen kisebb a terminál üzletágon belül abból kifolyólag, hogy az elszámolt értékvesztések, leírások költségalapban elszámolható költségnek minősülnek a teljes költségmegtérítés rendszerében.

Ezzel szemben az átrepülő üzletágban a teljesítményrendszer keretein belül a vevő-nem-fizetés kockázatát már a Társaság viseli.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A követelések lejárat szerinti megbontását, illetve az elszámolt értékvesztések egyenlegeit a 12-es számú megjegyzésnél mutatjuk be. Az ott bemutatott táblázatok összefoglalják a Csoport hitelezési kockázatát.

A menedzsment úgy véli, hogy a Csoport egyik vevőjétől sem függ jelentősen, így nincsen jelentős követelés kockázat koncentrációja.

Likviditási kockázat kezelése:

A Csoportnál a likviditási kockázat kezelése kiterjed a kellő mennyiségű pénzeszköz-tartalék fenntartására; a tényleges és tervezett cash-flowk monitorozására; valamint annak biztosítására, hogy a megfelelő összetételű, lejáratú és versenyképes költségvonzatú tartalék álljon rendelkezésre a felmerülő likviditás igényhez mérten. A Csoport nem rendelkezik külső adóssággal fordulónapkor; likviditási helyzete stabil.

A likviditási kockázat hatékonyan kezelhető a költségalapon keresztül (terminál üzletág); lehetőség van továbbá a díjak az év közbeni módosítására, amennyiben szükségessé válik (terminál üzletág), illetve külső forrás bevonására.

A likviditási kockázatot főképp a forgalom alakulása befolyásolja: amennyiben a forgalom jelentősen elmarad a várt szinttől, úgy alulfinanszírozás alakulhat ki. Ez azonban a tárgyévet követő második évben (n. periódus + 2) a terminál díjakon keresztül érvényesíthető.

Az en-route üzletágban, a teljesítményrendszer keretén belül, a Csoport forgalmi kockázata maximum az árbevétel 4,4%-a.

Hitelkockázat kezelése:

A Csoport megfelelő mennyiségű forgótőkével és bankbetét állománnyal rendelkezik, így nincs szüksége külső tőke bevonására. A Csoport nem tervezi külső tőke bevonását a közeljövőben és nem azonosít ezzel kapcsolatban kockázatot, aminek kezelése a jövőben szükségessé válhat. Következésképpen a Csoport elérendő céljai között nem határozott meg eladósodottsági szintet, vagy ezzel kapcsolatos bármilyen más mutató számot. A Csoport irányába megfogalmazott tulajdonosi elvárás, hogy beruházásait is belső forrásból valósítsa meg.

A tőkekockázat kezeléséről további információt a 31-es kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

Léginavigációs szolgáltatás nyújtásából eredő kockázatok:

A légitársaságokról szóló 1995. évi XCVII. törvény 69. §-ának (1) bekezdése szerint a légitársasági irányítói tevékenység ellátásához a felelősségbiztosítási fedezet megléte kötelező. A Csoport minden bemutatott év esetében teljesítette ezt a kritériumot.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Pénzügyi kötelezettségek lejárat szerinti szerkezete

A lenti táblázat a nem derivatív pénzügyi instrumentumok lejárat szerkezetét mutatja be 2013, illetve 2012. december 31-én, a szerződés szerinti kifizetések nem diszkontált értékeit alapul véve.

A táblázat elkészítésénél az a dátum került figyelembe vételre, amikor a visszafizetés a Csoporttól legkorábban követelhető.

	Lejárt	1 éven belül esedékes	1 és 5 éven belül esedékes	5 éven túl esedékes
2013. december 31.				
Szállítói tartozások	116 665	1 976 428	0	0
Egyéb kötelezettségek	0	308 233	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0	951 645
Összesen	116 665	2 284 661	0	951 645
2012. december 31.				
Szállítói tartozások	40 821	1 247 063	0	0
Egyéb kötelezettségek	0	11 959	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0	306 122
Összesen	40 821	1 259 022	0	306 122
2012. január 1.				
Szállítói tartozások	32 315	2 579 294	0	0
Egyéb kötelezettségek	0	657 767	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0	261 538
Összesen	32 315	3 237 061	0	261 538

A derivatív pénzügyi instrumentumok lejárat szerkezetét szintén ez a kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

31. Tőkekockázat kezelése

A HungaroControl célja a tőkeszerkezet menedzselésével, hogy megőrizze a folyamatos működés képességét, hogy biztosítsa kötelezettségeinek teljesítését partnereivel szemben, valamint, hogy az üzleti fejlődést megalapozza.

A Társaság tevékenységét tőkéből finanszírozza, nem rendelkezik sem hosszú, sem rövid lejáratú hitellel, illetve kölcsönrel.

A tőkestruktúráját a Társaság folyamatosan ellenőrzi, hogy megfeleljen a Magyarországon érvényben lévő törvények és egyéb szabályozások követelményeinek, mely a jegyzett tőke és saját tőke bizonyos százalékarányának meglétét írja elő.

A törvények által előírt követelményeknek megfelelt a Társaság mind a 2011-es, 2012-es és 2013-as év viszonylatában.

HUNGAROCNTRAL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2013. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

32. Mérlegfordulónap utáni lényeges események

A Társaság 2013. évi, nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) szerint elkészített konszolidált pénzügyi kimutatásait a vezérigazgató határozatának értelmében 2014. szeptember 30-án jóváhagyta.

2014 májusában, a Tulajdonos a 2013. december 31-ével végződő pénzügyi évre vonatkozóan 1.000.000 ezer HUF osztalék kifizetéséről határozott.

2014. április 3-án, a Koszovó feletti magas légtér újra megnyílt az átrepülő polgári légi forgalom előtt. Az Észak-Atlanti Tanács a Magyar Államot kérte fel, hogy lássa el a légi irányítási feladatokat légi irányítással megbízott Társaságán, azaz a HungaroControlon keresztül.

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1244-es számú határozatával, illetve az 1999. évi Katonai Műszaki Megállapodással összhangban a légtér NATO/KFOR fennhatóság alatt marad, és a HungaroControl mint technikai kivitelező látja el a légi irányítási szolgáltatást az átrepülő polgári forgalom számára.

Budapest, 2014. szeptember 30.

Vezérigazgató